

Brassói Lapok

XL. évfolyam

24. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi február 1

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szét küldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK GYERGYÓSZENTMIKLÓST!

Nyelvgyilkolás

Az alkotmányon tulmenő, rendkívüli intézkedéseket csak a „suprema lex“, a szükség legfelsőbb törvénye: a „salus rei publicae“, vagyis az állam üdve, a normális alkotmányos élet általuk való biztosítása indokolhatja. A „rendkívüli állapot“ alkalmazásának minden egyes esetében csak arra kell szolgálnia, hogy elhárítsa a veszélyeket, amelyek az alkotmányos és törvényadta jogok szabad, korlátlan gyakorlását fenyegetik.

Nem az utolsók voltunk, akik megláttuk és elismertük, hogy a féktelen izgatás, gyűlölködés és szélsőséges erőszak Közép-Európából áramló szelleme nálunk is veszedelmessé vált s komolyan fenyegetni kezdte az ország demokratikus alkotmányát és intézményeit. S következtetésekben beláttuk, érthetőnek találtuk a népsó szükség legfelsőbb törvényéhez való folyamodást, a rendkívüli eszközök igénybe vételét, amikor ez az átkos szellem Románia egyik legfelvilágosodottabb és igazán legszabadabb állampolgárának meggyilkolására ragadtatta magát. Tényleg szükség volt s talán még mindig van is az államrendnek szemben elrelátó, körültekintő védelmére.

A megdöbbenés és méltatlankodás közepette belenyugvással fogadtuk, megértéssel nézeltünk az egész ország területére vonatkozólag elrendelt cenzurát is. Nem vitathatta senki, hogy a közrend és nyugalom helyreállítása céljából a sajtó fokozott, közvetlen ellenőrzése is helyénvalónak fogható fel. Mi annyival kevésbé pontuk ezt kétségbe, mert mindig a törvények tiszteletének alapján állottunk s következetesen sikra szállottunk az alkotmányos jogok érvényesítéséért. Nem akarhatunk tehát szembehelyezkedni az állam üdvével s az államhatalomnak a törvényes életet védelmező intézkedéseivel. Általános elvi fenntartással ugyan, de gyakorlatilag indokoltként vállaltuk és vállaltuk a legmondosabb ellenőrzést, hiszen célkitűzéseink és szándékaink tiszták, nem kell őket véka alá rejtegetnünk.

A sajtóellenőrzésnek, cenzurának azonban csakis abban láthatjuk az értelmét, hogy elejét vegye a közvélemény, a közhangulat esetleges izgatásának a fejletlenebb felelősségértel bíró sajtószerzők részéről. Semmiesetre sem abban, hogy ezzel az ürüggyel kétségtelen jogokat kobozzon el, nemzetközi egyezményekkel és illetékes bírósági döntésekkel elvitathatatlanul elismert jogokat. Erdélyben a cenzurát gyakorló hatóságok az utóbbi időben egyre általánosabban tiltják és gátolják meg, hogy sajtótermékeinkben a magyar helység- és utcanévket használhassuk, holott erre törvényes és táblai ítéletekkel is szentesített jogunk van. A legtöbb helyütt még a nyomtatott szövegből is kitorlik a magyar helységneveket s ha így megy, rövidesen megismétlődhet annak a vakbuzgó cenzornak az esete, aki a magyar közmondást: „nincsen rózsza tövis nélkül“ kijavította „nincsen rózsza tevis nélkül“-re azzal az indoklással, hogy Tövis állomásnak most Teius a hivatalos elnevezése.

E jogelkobzás ellen felemeljük tiltakozó szavunkat. Az államhatalom képviselői a fennálló törvények értelmében megkövetelhetik tőlünk, hogy hivatalos helyeken csakis a hivatalos román elnevezéseket használjuk, de nyelvünk egymás közötti használatába nem szólhat bele. Ez nyelvünk keréketörése, erőszakos és törvénytelen gyilkolása, ami csak elkeseredést idézhet fel az annyira kiábrándító megnyugvás és lojális együttműködés helyett.

Egyszer már szóba tettük ezt az elkeserítő törvénytípust, ezt az adott körülmények között teljesen helytelen és megérdemeltlen tulkapást és sanyargatást. Kétségbe pontuk, hogy Tatarescu miniszterelnök emlékeztetés

A kormányátszervezés elmaradt

Sassu lett az ipar- és kereskedelem-ügyi miniszter

Márciusig beszüntették a megyei és városi tanácsfeloszlásokat

Minisztertanács az uralkodó elnökletével

Bukarest, január 31.

Tatarescu miniszterelnök — amint már jelentettük — a délelőtti minisztertanács befejeztével hétfőn délelőtt kihallgatáson jelent meg az uralkodónál, aki visszatartotta ebédre. Ezen az audienciáján a miniszterelnök valóban a részleges kormányátszervezés kérdését tisztázta s a késő délutáni órákban beavatott körök már tudni vélték, hogy Tatarescu miniszterelnök az ipar- és kereskedelemügyi tárcát Sassu volt ipar- és kereskedelemügyi miniszternek adja át.

Károly király kedden délelőtt már alá is írta a Sassu kinevezéséről szóló legfelsőbb dekrétumot s az új ipar- és kereskedelemügyi miniszter délután 3 órakor leléte az esküt az uralkodó előtt. Tatarescu miniszterelnök jelenlétében.

Valószínű, hogy a kormányának ezzel a kiegészítésével az átszervezés ügye egyelőre lekerült a napirendről s a többi miniszterjelöltnél: Xeni volt miniszternek és Costinescu dr. volt bukaresti főpolgármesternek, meg másoknak legalább is a tavaszig várniuk kell. Nem igen remélhetik ugyanis, hogy a kormányba való bevonásukra a csütörtöki megnívó új parlament első ülészaka alatt sor kerülhet.

MINISZTERTANÁCS A KIRÁLY ELNÖKLETÉVEL

Délután különben, közvetlenül Sassu ipar- és kereskedelemügyi miniszter hivatalos eskütétele után a királyi palotában minisztertanács ült össze az uralkodó elnökletével. Ennek a minisztertanácsnak különleges fontosságot tulajdonítanak, mert a kormány az uralkodóal teljes egyetértésben ezen határozza meg a trónbeszéd végleges szövegét, tehát a parlamenti ülészak tulajdonképpeni programját.

Azt máris bizonyosra veszik, hogy az

első parlamenti ülészak csak husvétig, azaz április elejéig fog tartani s a legszükségesebb törvényjavaslatok megvitatására és megszavazására szorítkozik. Az igazolási és felirati vita a kormány óhaja szerint csak rövid ideig fog tartani. Jól értesült körök ugyanis úgy tudják, hogy különösen a bolgár uralkodópár tiszteletére Szinajában rendezett ünnepélyes fogadóestélyen Tatarescu miniszterelnöknek a király közvetítésével sikerült mégis rávennie a fontosabb ellenzéki pártok vezetőit, így elsősorban Mihalachét, Luput és Gogát, hogy az igazolási és felirati vitát fegyelmezzék és ne húzzák hosszúra, mert a kormány mielőbbi gyakorlati törvényhozási munkát szeretne végezni.

MÁRCIUSIG

NINCS TANÁCSFELOSZLATÁS

A parlamenti tevékenységgel, illetőleg pontosabban a közigazgatási törvény mó-

dosításának megszavazásával kapcsolatban áll az a tény, hogy a belügyminisztérium — amint a Tempo értesül — beszüntette az egyes városi és megyei választott tanácsok felfüggesztésére vonatkozólag folyamatba tett eljárásokat.

Igy a belügyminisztérium nem hozott határozatot arra a jelentésre nézve sem, amelyet Stefanescu Alexandru belügyi vezérfelügyelő a brassói megyei és városi tanács működésének felülvizsgálata eredményeképpen a két tanács feloszlására előterjesztett.

A választott tanácsok tehát még márciusig kegyelmet kaptak, addig, amíg a parlament megszavazza a közigazgatási törvény módosítását, amelynek alapján sor kerül majd végleges feloszlásukra és az új tanácsválasztásokra. Nem lehetetlen, hogy ez is egyik eredménye a belpolitikai fegyverszünetnek.

Maniu és Vajda végre együtt vacsorázott

Ismeretes, hogy csütörtök óta, amióta úgy Vajda, mint Maniu a fővárosban tartózkodik, Mihalache pártelnök mindent elkövet, hogy végre megbékítse a két erdélyi vezért, akiknek hívei kolozsvári lapjaikban továbbra is marakodnak amiatt, kinek legyen igaza és ki legyen az ur az erdélyi pártszervezetek fölött.

Mihalache tegnap ugy délelőtt, mint délután tárgyalt Vajdával, majd felkereste az Athéne Palace-ban Maniut s vele is hosszasan tanácskozott. Este Maniu, Vajda és Madgearu együtt vacsorázott Mihalachenál. Bennfentesek szerint a vacsora alatt és után behatóan megvitatta a négy vezér a párt helyzetét és parlamenti mun-

skaprogramját s általában megegyeztet. Más hírforrás szerint Vajda a vacsora alatt is mindent elkövetett, hogy elkerülje a politikai vitát s arra az álláspontra helyezkedett, hogy Maniu vegye át az erdélyi pártszervezetek vezetését.

Vannak olyan értesülések is, amely szerint a Maniu- és Vajda-csoport közötti ellentéteket most mégis sikerült kiküszöbölni s egységesíteni úgy az erdélyi pártszervezeteket, mint a kolozsvári nemzeti-parasztpárti sajtót.

A tanácskozások Mihalache vezetésével kedden is folytak Maniu és Vajda nézeteltéréseinek megszüntetése érdekében.

december 15-iki rádióbeszéde után ez a nyelokinzás és kisebbségi magyarságunknak ez a méltatlan bántása a kormány rendelkezése történnék. Mert nem hihetjük, nem akarjuk hinni, hogy a rendkívüli állapot levét ezuttal is velünk itassák meg, anélkül, hogy erre alapot adtunk volna.

Ezalkalommal tehát kifejezetten a kormányhoz Lapedatu erdélyi miniszterhez és magához Tatarescu miniszterelnökhöz fordultunk kérdéseinkkel: tudnak-e erről a jogtalan és törvénytelen sérelmünkről s helyeselték-e ezt a jogelkobzást, amely a sajtónak a közrend és a törvényesség helyreállítása érdekében történő ellenőrzése címén végbemegy? Nyilatkozatot, megnyugtató nyilatkozatot várunk s megszüntetését ennek a vak-

buzgó tulkapásnak, amelyet semmiképpen sem kíván meg, sőt károsnak és ellentmondónak mutat a rendkívüli állapot eredeti rendeltetése.

Az erdélyi kisebbségi magyarság odaadásal és megértéssel támogatta s óhajtja támogatni ezután is a kormány törekését, így kezét a törvényes rend és békés munka biztosításának irányában. Jóakarátát viszont korántsem erősítheti meg az, hogy guzba kötik azokat a jogait is, amelyeket eddig élvezhetett s amelyeket a román állam igazságszolgáltatása törvényeseknek, vitathatatlanoknak ismert el. Vessen péget a kormány ennek a haszontalan és méltatlan sanyargatásnak, amely éppen saját eszményeinek megvalósítása útjába gördít akadályt, botot hab-

jit az őszinte együttműködés és együttérzés szekerének kerékküllőj közé.

A magyarság erre hivatott szervei pedig ne üljenek tétlenül, hanem mozduljanak meg és juttassák el a magyarság tiltakozását a kormány illetékes miniszterei és a miniszterelnök elé.

Ha Tatarescu miniszterelnök őszintén ragaszkodik Duca politikai hagyatékához és a maga többszörösen kifejtett s hangoztatott elveihez, úgy vessen péget annak, hogy szándékait a kormány közegei eltorzítsák s rendkívüli hatáskörüket az elidegeníthetetlen demokratikus jogok eltiprására használják fel, ezek oltalmazása helyett. A lelkek kiengesztelődését és megnyugását a magyar kisebbség körében csak így lehet igazán elérni.

NYUGDIJAS JEGYZŐ A TÁVIRÓPÓZNÁN

Valaki nyugdíjat hajszol és farkasokat talál
A 61 éves Spielmann Gusztáv „pendlizése” gyalog
Sztamár és Bukarest között

Kolozsvár, január 31

A leggroteszkebb és legmegdöbbentőbb jubileumot Romániában kétségkívül Spielmann Gusztáv 61 éves sztamári nyugdíjas körjegyző ülte, aki három méternyire a földtől, Nagyenyed és Torda között, egy távirópózna derekán ünnepelte meg 10 éves évfordulóját annak, hogy a nyugdíja után futkos...

A különös ünnepségen négy hivatalos vendég vett részt: négy vérszesen üvöltő farkas. A lompos ordások dühösen acsarkodtak a távirópózna körül, amelyen, mint valami fonnyadt gyümölcs, az öreg nyugdíjas csüngött. Ez a szó, ez a csüngött talán félreértésre ad okot... Spielmann — noha számtalan oka van rá — nem kötötte fel magát. Ellenkezőleg az országuton somfordáló farkasok elől menekült fel a póznára, amelyet úgy átbélt gumberedett karjaival, hogy később alig tudott megválni tőle. Lepotytanni viszont nem akart. Három napja nem evett és ezért saját magát sem szánta tápláléknak a farkasoknak, bármilyen sovány falat is volt!

Ott didergett a téli estében, regényes orsközösségben: az éhes nyugdíjas a távirópóznán, a kongó bendőjű farkasok néhány méterrel alább a havon...

Azután jött egy autóbusz, fojtott túlkövéssel, tompa robogással a ködön át. A farkasok meghököltek a közelgő fénycsók előtt és hanyathomlok a közeli rengetegbe menekültek.

Milyen nyomor, milyen inség lehet az ordások között, ha már erre a vén, csupasz nyugdíjasra is étvágyuk támadt.

Igazán nem válogatósak! Egyszer ugyanis az lesz a vége, hogy valamelyik télen megeszik. Spielmann sokat jár az országuton. Fújhatja hó, verheti szél, fázhatik és didereghet, megy, egyre megy árkon-bokron keresztül, nem állhat meg egy percre sem.

Végzet üldözi, mint azt a bizonyos bolygó zsidót, akit olyan sokan megénekelték. Nyugdíjas.

TANTALUSZ 1934!

Őnök azt kérdezik, hogy mit keresett a sztamári Spielmann Nagyenyed és Torda között az országuton?

Innen jött a szomszédból. Bukarestből. Természetesen gyalog. Ötödik teszi meg az utat a fővárosba, hogy kievickéljen abból a fekete, iszapos nyomorból, amelyben nyugdíjaztatása óta faldoklik. Spielmann még hisz, ami nagy hiba, mert a hívők a magasabb elméletek szerint csak a mennyben üdvözülnek, ő pedig még a földön szeretne...

Tíz éve kergeti már a nyugdíját. Hivatalból ki, hivatalba be. Kilinics kilinics után. Einstein tudná csak kiszámítani, hogy Spielmann Gusztávnak hány ránc gyűlt az arcán a hány cipőtalpat koptatott el azóta?

Talán fölösleges is megírunk, hogy hiába.

Pedig igazán megtett mindent, ami módjában állott. Ahogy mondani szokás: „tőle telhetőleg”. Iratai a bürokrácia utvesztőjében kallódtak el, az ujonnan beszerzett papirokat pedig egy zsebmetesző vágta meg valahol Bukarestben. Pénzt gyűjtött az öreg nyugdíjasnál. Pénzt! Hát nem mulatságos?

Most megint ott tart, ahol tíz év előtt. Újból be kell szereznie az iratokat. Elrettentési bizonyítványát a magyarországi Egerből, a jegyzői képesítését a jugoszláviai Nagybecskerekéről, néhány iratot a csehszlovákiai Irhleről és Rahórról. — Ennyi az egész. Nem is nagy munka! Ha ezek megvannak, újra várhat türelemmel...

Vagy utnak indulhat megint Bukarest felé!

Semmiben sem akadályozzák. Akkor halhat éhen, amikor éppen tetszik!

SPIELMANN, AZ ORSZÁGUTAK
REKORDERE

Legalább is archeológusnak kell ahhoz lenni, hogy valaki kihámozza a mai Spielmannból a hajdani téviségizett embert. Vékony szakadozott tavaszi kabátot visel. Sovány lábán kopott, lyukas, uraságoktól levetett cipők lötyögnek. Mint valami rosszul sikerült Chaplin! Névtelen, groteszk epizodistája annak a szörnyű, háborzongató burleszknak, amit a nyugdíjasokkal játszatnak!!

Micsoda szcenárium ennek az embernek a sorsa!

Hollywoodban sulyos dollárokat fizetnének érte, csak nem tudnak róla. A spielmannok senkit sem érdekelnek.

Két évvel ezelőtt tűz ütött ki abban a házban, ahol lakott. Az égő tető rászakadt feleségére, akinek halálával négy gyermek maradt anya nélkül. Lányok. Tizenhétéves a legidősebb.

Spielmann ezzel szemben 61.

Most nyugtalanodik. A gyermekekért. Akiket két hónap óta nem látott. Hosszu az út Bukarestig. Két hétig ment oda, néhány hetet lézengett ott és újabb 18 napot gyalogolt, amíg Kolozsvárra ért. Úgy látszik, hogy sokat veszített a rutinból.

Legközelebb már egy félévig fog gyalogni, hogy Sztamáról Bukarestbe jusson.

És így tovább...

KISEBBSÉGI? MINDEGY!

Akarnak-e még valamit hallani? Spielmann jegyző ur a Magyar Párt kolozsvári tagozatához is bekapogtatott.

Legrosszabb esetben is nővény lejjre számított Ugyis mint nyugdíjas körjegyző, ugyanis mint kisebbségi...

— Mi csak a tömegek sorsát viseljük a szívére — mondották az urak — egyénileg senkivel sem foglalkozhatunk! És Spielmann előtt kitarult az ajtó.

Ami nagyon is érthető. Elvégre nem vagyunk választások előtt.

Mit tud ez a szerencsétlen Spielmann?

Még egy vokst sem adhat le.

Ezért nem csodálkozott, amikor ezután több ugynevezett „jótékony” egyesület elutasította...

Miért éppen ő? Miért nem más?!

★

Mondja már, Spielmann ur, hogy megírtam mindezt! Az olvasók olyan sokat olvastak már nyugdíjasokról. Az Ön esetének az a farkaskaland és a 10 éves jubileum kölcsönöz jelentőséget.

Oh, körjegyző ur, koránt se higgye, hogy cinikus vagyok!

Csak szomorú. Nagyon szomorú.

Nemes Ferenc

A temesvári munkakamara élesen állást foglalt a „Bedo-rendszer” Romániában való meghonosítása ellen

Temesvár, január 31.

Hatalmas feltűnést keltő határozatot hozott tegnap délután az itteni munkakamara. Ismeretes ugyanis, hogy a temesvári Gyapjuipar gyárában az utóbbi időben számos vizzálykodás robbant ki a gyárigazgatóság és a munkásság között a Bedo-rendszer bevezetése miatt, amely, mint a munkások panaszzójuk, rendkívül felfokozott munkáramra kényszeríti őket. Legutóbb egyik osztály 400 munkása lépett sztrájkba, mert ezt a rendszert a többi osztályok mintájára náluk is be akarták vezetni.

Az ügyben a munkakamara is ülést tartott s a felszólalók rendkívül heves hangon beszédeket tartottak a Bedo-rendszerrel. Hivatkoztak arra, hogy a nagy nyugati ipari államokban már betiltották ezt, mert elviselhetetlenné teszi a munkásság helyzetét. A kamara alelnöke is éles hangon tiltakozott a Bedo-rendszer bevezetése és elterjesztése ellen.

A munkakamara végül egyhangulag amellett foglalt állást, hogy a Bedo-rendszer általános, az egész ország területén tiltsák be. Ilyen értelemben beadványt fognak küldeni a munkaügyi minisztériumhoz.

A kamara határozati javaslatában benne foglaltatik az is, hogy mindazokat a külföldi mérnököket, akiket Romániába hoztak, hogy a Bedo-rendszert itt meghonosítsák s akik ezért a munkáért havi 20–30 ezer lejes fixfizetéseket és egyéb szálalékokat élveznek, ne tartsák meg tovább az országban.

A határozat, illetve a munkakamara éles és egységes állásfoglalása városszerte nagy feltűnést keltett.

Újra kezdődnek a Balkán-egyezmény körüli körtárgyalások

Musanoff bolgár miniszterelnök nyilatkozott a bukaresti látogatásról

Belgrád, január 31

Hivatalos jelentés szerint Titulescu román, Maximos görög és Tevfik Rüszdi bej török külügyminiszter február másodikán a szerb fővárosba érkeznek, hogy a Balkán-egyezmény végleges megszövegezésének és aláírásának részleteit megtárgyalják. Ezalkalommal tárgyalnak Bulgária és Albánia ügyéről is, amelyek tudvalevőleg mindeddig nem nyilvánították hajlandóságukat az egyezményhez való hozzájárulásra. Egyes jelentések szerint Bulgária vonakodása igen kedvezőtlenül befolyásolja a Balkán-paktum ügyét, hiszen az egyezmény csak akkor érheti el igazán célját, — a Balkán békéjét és a jelenlegi területi viszonyok biztosítását — ha ahhoz az összes Balkán államok csatlakoznak. Hírlik az is, hogy Bulgáriával és Albániával újabb tárgyalások kezdődnek, amelyek csak a Szófiába tervezett harmas királytalálkozóval fejeződhetnek be.

A török külügyminiszter különben már tegnap elindult Isztambulból s Belgrádba vívó útján kiszáll Bukarestben is.

Szófia jelentés azt állítja, hogy Musanoff a bukaresti találkozások 5 éves megemlékezési szerződést ajánlott fel Titulescunak, aki azonban azt a feltételt szabta, hogy Bulgária először csatlakozzon a Balkán-egyezményhez.

Ugyancsak Szófiából jelentik, hogy a bolgár miniszterelnök hazaérkezésekor általában meglepéssel nyilatkozott bukaresti útjáról, kiemelte a fogadtatás szívélyes voltát, sőt általánosságban meglepéssel nyilatkozott a román államférfiakkal folytatott tanácskozásokról is, anélkül azonban, hogy a Balkán-egyezmény körüli megegyezésről vagy ellentétekről részletesebb felvilágosítást adott volna.

Bukarestbe érkezik a török külügyminiszter

A bolgár királyi pár és Musanoff miniszterelnök négy napos látogatása után most újabb diplomáciai vizitben van része Romániának. A bukaresti török követség hivatalos értesítést kapott Ankarából, hogy Tevfik Rüszdi bej külügyminiszter onnan tegnap elindult és szerdán déln a román fővárosba érkezik, hogy viszonzza Titulescu külügyminiszter őszi látogatását. Az a körülmény persze, hogy a török külügyminiszter éppen most adja vissza a látogatást, szoros összefüggésben áll a Balkán-egyezmény sorsával.

Tevfik Rüszdi bej szerdán délután első sorban Titulescu külügyminiszterrel tárgyal, aztán értekezletet tartanak Tatarescu miniszterelnök részvételével. Este a külügyminisztérium bankettet ad a tá-

DIANA- PÁLYÁZAT!

A zsűri döntését folyó évi február 4-én számunkban közöljük.

rök külügyminiszter tiszteletére, csütörtökön délelőtt pedig, közvetlenül a parlament megnyitási ünnepségeit megelőzőleg, az uralkodó külön kihallgatáson fogadja a török államférfit.

Ha Titulescu csütörtökön estig felépül, úgy a két külügyminiszter együtt indul Belgrádba, hogy résztvegyen a Balkán-paktumra vonatkozó négyes tanácskozáson.

Diplomáciai körökben azt tartják valószínűnek, — amint az Adeverul írja — hogy az egyezményt megkötik ugyan február 2-án, de olyan értelemben, hogy lehetőséget hagyjanak Bulgáriának a csatlakozáshoz.

Elsöpört egy várost a föld színéről a mexikói földrengés

Mexikó, január 31

Jelentettük, hogy Mexikó déli részén hatalmas erejű földrengés pusztított. Megállapították, hogy a földrengés központja Acapulco város volt, amelyet a földindulás teljesen eltüntetett a föld színéről. Tekintve, hogy az összeköttetést még mindig nem állították helyre, sem a halottak, sem a sebesültek pontos számát nem lehet tudni.

Újra fölszállott a „Sztratoszaf”

Moszkva, január 31

Ma hajnalban Moszkva mellett újabb sztratoszféra-utrá indult el három léghajós. Az előkészületeket annyira titokban tartották, hogy a vakmerő kísérletről a nyilvánosság csak akkor szerzett tudomást, amikor a léggömb már messze fenn lebegett és nagy gyorsasággal emelkedett. A sztratoszférarepülést ugyanazon a „Sztratoszaf” nevű léghajón hajták végre, amely néhány hónappal ezelőtt minden más magassági rekordot megdöntve, 19 ezer méter magasságra emelkedett. A léghajó utasainak nevét a jelentés nem közli.

Cadere szorgos tárgyalásai Varsóban

Varsó, január 31

Cadere varsói román követ hétfőn tanácskozásokat folytatott Beck ezredes lengyel külügyminiszterrel, majd a francia nagykövet társaságában Pilsudszky marsallal jelentkezett kihallgatásra. Ezután a varsói szovjetkövettel majd Anglia, Amerika, Lettország és Észtország követeivel tárgyalt. Tárgyalásairól ugyan nem adtak ki jelentést, de minden bizonnyal összefüggésben vannak az Oroszországgal kötendő megemlékezési egyezményrel.

FINTA ZOLTÁNNAK és HUSZÁR EMILNEK,

a B. L. munkatársainak közös műve, a

„KÖKERESZT”

amely a B. L. január havi ajándék regénye.

Páratlanul érdekes, rávilágító és a mai bukaresti szegénysorsu magyarság helyzetét vetítő egész ez a könyv, amely nemcsak mint regény izgalmas és értékes, hanem mint kortörténelmi dokumentum is megízérazó.

A B. L. minden előfizetője számot tarthat erre a könyvre.

A B. L. minden olvasója megkaphatja a pompás regényt, ha a lapban megjelent szelvények összegyűjtötte és akár a megbízott kezeihez, akár közvetlenül a kiadó hivatalhoz beküldi.

A regény kezelési díjában olvasó és előfizető egyaránt 4 lejt fizetnek

Rágalmazási sajtópercek — a rendtörvény alapján

Arad, január 31.

Rendkívül érdekes sajtóper kezdett tárgyalni kedden délelőtt a helybeli törvényszék második szekciójában. Barbatescu Java aradi tanfelügyelő valóságos tömegper indított az ottani kisebbségi sajtó ellen, mert részletesen foglalkoztak az ő viselt dolgaival. Barbatescunak ugyanis már régebben több összetűzése volt alantásaival, tanítókkal és tanítónőkkel.

Barbatescu volt az, aki a helyi elemi iskolákban, helyesebben azoknak magyar tagozataiban valóságos hadjáratot indított a magyar nyelv ellen.

Az Erdélyi Hírlap több cikkben foglalkozott Barbatescu ügyével, mire a tanfelügyelő feljelentést tett Major Béla, a lap felelős szerkesztője, Zima Tibor volt országgyűlési képviselő, a lap szerkesztője, továbbá Károly Sándor és Sal-

gó Pál hírlapírók ellen. Páratlanul érdekes azonban ennél a pernél az a körülmény, hogy nem egyszerű sajtóvétség, vagy rágalmazás címén indult meg az eljárás a kisebbségi sajtó képviselői ellen. Az ügyész az alamtörvény paragrafusai alapján kérte a vádlottak súlyos elítélését. A tárgyaláson a vádlottak, illetve védőik rámutattak arra, hogy feltétlenül szükség van a bizonyítás kiegészítésére, mert az ügyész a vizsgálóbíró megkerülésével egyenesen a törvényszékhez tette át az iratokat. Az ügy részletes bevizsgálása nélkül a vádnak nem lehet kellő alapja.

Az ügyész és a magánvád képviselője hevesen elleneztek az indítványt, a bíróság azonban a javaslat mellett döntött és elrendelte a bizonyítás kiegészítését. A legközelebbi tárgyalásra 20 tanut idéztek meg.

ELŐZZE MEG

az influenzát, grippét, hülést, náthát Anacot pasztillák rendszeres használata által. Így védve lesz a ragályos betegségek ellen járványok idején és megelőzi a szájjüreg és légzőcső fertőzőes megbetegedéseit.

Tubus Lei 37—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

Daladier bizott, de csalatkozott

Elzárkóznak a pártok a Daladier-kormányban való részvételtől

Kormánylista már van, de kormány nincs — Herriot hüvös és tartózkodó Bayonne polgárai meg akarták lincselni Bonnauret képviselőt

Tekintély-kormány, vagy egység-kormány?

Páris, január 31.

Amint már jelentettük, a Chaumpeks-kormány lemondása után Lebrun köztársasági elnök az illetékes politikusokkal folytatott tanácskozások után Daladiert bízta meg a kormány megalakításával. Ez hétfőn délelőtt történt. Daladier akkor azzal fogadta el a megbízást, hogy mielőtt végleges választ adna, tájékoztató tárgyalásokat folytat a politikai pártok vezetőivel és bizonyos politikai személyiségekkel s hétfőn este számol be tárgyalásainak eredményéről s ugyanakkor nyilatkozik arról is, hogy megkísérli-e az új kabinet összehozását.

Este Daladier valóban kihallgatáson jelentkezett az elnöki palotában és Lebrun elnöknek kijelentette, hogy vállalja a kormányalakítást. Néhány perc múlva Daladier mint megbízott miniszterelnök hagyta el az elnöki palotát. Távozásakor a rávárakozó újságíróknak kijelentette, hogy a kormány megalakítása kedd reggelre, vagy délelőttre bekövetkezik.

A jól értesültek már hétfő este tudták, Daladier szándékát: tekintélyes és köztársaságilag teljesen makulátlan jellemű politikusokból akarja összeállítani az új kormányt. Biztosra vették, hogy Boncour kimarad az új kormányból, amelynek összetétele a Renaudel-féle szocialisták és a jobboldal mérsékeltebb közpártjához tartozó Louis Marin csoportját foglalná magában.

AZ ELSŐ KORMANYLISTA

Hétfőn este már elterjedt Párisban egy névsor, amely állítólag a Daladier-kormány tagjait sorolta volna fel. Ebben a névsorban, amint az alábbiakból kitűnik, Paul Boncour valóban nem szerepelt a külügyi tárca élén.

Ez a névsor a következőképpen adja a Daladier-kormány tagjait:

Daladier (miniszterelnök és külügyminiszter).

Frot (belügy).

Pietri (pénzügy).

Henry Roy (igazságügy).

Fabry ezredes (hadügy).

Pierre Cot (légügy).

Paganon (közmunakügy).

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pszismitigénagyobodás és golyvaképződés eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyénekkel tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhültek.

Chabdelaire (haditengerész).

Guy de Chambre (tengerészügyi).

Palmade (kereskedelemtügy).

Catala (gyarmattügy).

(Auray (népjólét).

Marquet vagy de Jouvenel (közoktatásügy).

EDDIG MÉG NEM SIKERÜLT AZ ÚJ KORMANY MEGALKITÁSA

A legfrissebb telefonjelentések azonban arról számolnak be, hogy Daladier bizakodására, amellyel a kormány megalakítását vállalta, a politikai pártok nem válaszoltak azzal a készséggel, amire ő számított. Annak ellenére, hogy Daladier egész hétfő éjszaka folytatta a kormányalakítási tárgyalásokat, a nehézségek óráról órára jobban feltornysultak.

A balközépben álló szocialisták és a Flandin-csoport csak olyan kormányt támogatnak, amely pártok fölött álló tekintély-kormány. Viszont Marinék, a jobb-szárny centrumáról csak köztársasági és

nemzeti alapon álló egységkormányt vesznek pártfogásukba.

A jobb- és baloldal pártjai között felmerült ellentétet hétfő éjszaka nem sikerült kiküszöbölni s ez a körülmény arra kényszerítette Daladiert, hogy a kormányalakítási tárgyalásokat kedden délelőtt is folytassa, jöjjön már kedd reggelre kész kormánynevsorral szeretett volna Lebrun elnöknel kihallgatásra jelentkezni.

Jellemző, hogy Daladier kormányalakítási kísérletét a pártok frontján egyhangú közömbösséggel, sőt ellenségeskedéssel fogadták. Hétfőn este Daladier tárcát kínál fel Frossard szociáldemokrata képviselőnek, de ez azzal az indoklással, hogy ő a szocialista párt tagja, kerekén és mereven visszautasította a miniszteri bársonyszéket.

Herriot pártja pedig leplezetlen hüvöséssel kíséri Daladier próbálkozásait. A párisi politikai életben nyílt titok, hogy sem Herriot, sem pedig Chaumpeks nem hajlandó tárcát vállalni a Daladier-kormányban.

Bonnauret képviselőnek szöknie kellett Bayonnéból

Hétfő délután a bayonnei törvényszék vizsgálóbírája kihallgatásra idézte és ki is hallgatta Bonnauret képviselőt, akinek a neve már a Stavisky-botrány kirobbanása után legelőnekek került forgalomba, mint a világraszóló szélhámos egyik bűntársáé.

Bonnauret a kihallgatáson beismerte, hogy egy alkalommal 40 ezer frankot kapott Staviskytól, máskor pedig 5 ezer frankos szábszámláját egyenlített ki a kalandor. Azt azonban erősen tagadta, hogy Staviskyval bizalmas viszonyban állott volna s a kapott összegekre azt a magyarázatot adta, hogy azokat mint ügyfél vette fel. Stavisky egyéni üzemeiben nem vett részt.

Amikor Bayonneban elterjedt annak a híre, hogy Bonnauret képviselőt a vizsgálóbíró kihallgatja, hatalmas tömeg vette körül a törvényszék épületét és elkecsereve tüntetett Bonnauret ellen. A kihallgatás végén a vizsgálóbíró a képviselőt szabadon engedte, de Bonnauret a főbejáraton keresztül nem távozhatott volna az ellenséges magatartású tüntetők miatt. Megkísérelték tehát az egyik hátulsó kijáraton elvezetni, de a tömeg azonnal észrevette a turpisságot és ott is elálította az

utat. A rend fenntartására kivezényelt rendőrök csak nagy nehézségek után tudták a feldühödött tömeget annyira viszaszorítani, hogy Bonnauret képviselőt a mellékkijáratnál gépkocsiba tuszkolják. A tömeg ekkor a rendőröket is megtámadta és elkecsereve verekedést kezdett. Bonnauret csak a tömeg szidalmi között tudott a nagy sebességre kapcsolt gépkocsin egérvutat venni.

TUNTET A VIDÉK

Vasárnap nemcsak Párisban, hanem az ország több városában, különösen déien

voltak zajos tüntetések. A tüntetéseket azonban nemcsak a Stavisky-botrány miatt kiváltott ellenszenv, hanem az adóterhek feletti elkeseredés is kiváltotta. Rouenben és Nizzában a tüntetők olyan fenyegető magatartással léptek fel, hogy a rendőrségnek szét kellett vernie a tömeget.

Igazán párisi szellemességre és vakmerőségre vall az a mód, ahogyan az egyik párisi férfi tüntetett az adóterhek ellen. Anyaszült meztelenül szaladt ki az Opera-térre s közben harsányan kiabálta:

— Én vagyok az a szerencsétlen adózó, akiről az adóhivatal még az inget is lehuztat!

A francia adórendszer sajnálatraméltó áldozatát a rendőrök azonnal pártfogásba vették és elszállították.

A vasárnapi tüntetések Nizzában hétfőn is folytatódtak. A késő éjszakai órákban Nizza utcáin hatalmas tömeg tüntetett ismét az adóterhek ellen. A rendőrség közbelépésére felszedték a köveket, s nemcsak a karhatalom embereit dobálták meg, hanem ablakokat és kirakatokat is bezúztak. Az elkeseredett utcai harcok 5 sebesült áldozata volt. A tüntetők közül 15 embert a rendőrség őrizetbe vett.

Megrendítő szerencsétlenség az aradi pályaudvaron

Arad, január 31.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt kedden délelőtt az aradi pályaudvaron. Az állomás melletti Mosonytelepen lakó Pausan János CFR gépész 11 éves kisleánya, Ida, aki egy fodrászüzlet alkalmazottja, kora délelőtt a boltba indult. A villanylámpákat már 7 órakor eloltják és meglehetősen sötét volt még. A kisleány nem vette észre, hogy egy tolató mozdony közeledik feléje. Amint áthaladt a síneken, a mozdony elkapta és keresztül ment rajta. A kerekék rettenetesen összeroncsolták a szerencsétlen gyermeket. Holttestét valóságos darabokban szedték fel a sínekről.

A szerencsétlenséget egy kofaasszony vette észre, aki éppen arra haladt. Azonnal fellármázta a környéket és a közel lakó szülőket. A mozdony akkorra már eltűnt.

A vizsgálat azonnal megindult, de — noha könnyűnek látszik kideríteni, hogy melyik mozdony tolatott abban az időben a pályaudvaron — eddig nincs jelentés róla, hogy ezt megállapították volna.

Lux Mozgó, Brassó

Ma, kedden utoljára

Greta Garbo és Erich v. Stroheim

Az vagyok, akit szeretsz

című slágerben.

Szerdától, január 31-étől, közkívánatra fut:

Én, a császárné

Főszerepben: LILIAN HARVEY, CONRAD VEIDT, Mady Christians és Heinz Rühmann.

Ufa film

Előkészületben: „Nászut hármában”, főszerepben Brigitte Helm.

GALLIA BRASSÓ

Piața Libertății - Szabadságtér 3 sz.

Minden nap megkapja az összes párisi divatlapokat. Ezek a

DIVATLAPOK

mindenkor rendelkezésére állanak mélyen tisztelt vevőinknek minden vásárlási kötelezettség nélkül.

Láthatók-e Hitler fejében a kommunista vezetők?

Vicc, pszichózis, véletlen vagy trükk?

Berlin, január 31.

(Berlini szerkesztőségünkől.)

Az olvasó, fenti cím elolvasása után, első pillanatban megdöbben, esetleg összezerezen és megborzad, de utána feltétlenül ugyanazon minában fel is ocsúdik s nem tudja, hogy nevéss, avagy „nyájas olvasói” dühében úgy csapja földhöz kedvenc lapját, hogy csak porzik.

Nem tréfa, nem csalás és nem ámtás. Fenti cím ma Berlin szóbeszéd tárgya és „ballotta már” anyagának kegyeltje. Nincs olyan újságolvasó (Berlinben), kit ez a kérdés ne izgatna s nincs az az újságíró, ki ehhez az inycsiklándozó témához hozzányulni merne.

De nem gyötörjük tovább a kíváncsi olvasót...

NÉGYEN VANNAK, URAM, NÉGYEN

Ha az ember végigsétál a német főváros utcáin, megáll egy könyvkereskedés, vagy papírosbolt, újságíró vállalat vagy horogkeresztes pártiroda előtt, mindenütt szemébe ötlének azok a szép — hol színes, hol felettébb színtelen — levelezőlapok, melyek „Unser Führer” felirással örökítenek meg egy újszerű hajviseletű, aprócska bajszú, haragos arcú nriembert. Mondom, ne gyötörjük tovább az olvasót: ugye, ki tetszett már találni? Adolf Hitlerről van szó.

Hitler, mint ilyen, már kapható 10 (tiz) pfennigért felfelé. Az igényesebb vásárló 5 márkáért vehet rézkarcot. A futószalagon készült olcsó olajnyomatot azonban 25 márkáért vesztegetik. Persze azért kapható olcsón Göbbels is, Frick miniszter és többi kollégája, s hogy el ne felejtsem: kapható Göring is. Magunk között szólva, Göringnek van a legnagyobb sikere. Nevezett ur ugyanis bő választékban áll az emberiségnek rendelkezésére. Van Göring pilóta-sapkában, tábornoki egyenruhában, legkevesebb 20—30 különböző kitüntetéssel, van azután Göring tányérsapkában és van Göring S. S.-sapkában.

És itt-ott látni Göringet civilben is. Minap elhagyta a sajtót egy új Hitler-levelezőlap, mely már azért is igen figyelemreméltó, mivel 1. egyike azon kevés, mondhatni egyáltalában nem létező lapoknak, hol a német cancellár mosolyog, sőt: jóízűen nevet, 2. arcában van rajta (egész jól áll neki!), végül 3. első eset, hogy a megszokott, kinosan meghuzott választék, egy nagy célkitűzési ember széles-vonalúságának megfelelően, nyilegyenesen, a hajrengetegben előrelenyúló „seitli”... az olvasó talán el sem hiszi: nem látszik!

Hitler borzas.

Clara Bowot látni így néha egy-egy szenvédélyes csókjelenet után. A levelezőlap szép mélynyomású, hátán nem írta ki a kiadó nevét, ehelyett

mindössze csak ezt a magvas s a világtörténelem számára is minden bizonnyal nagy hatással, sőt mi több, germán fölényvel megkockáztatott jelzést látni:

„Führer der Zeit Nr. 67.” Magyarul: Korunk vezére, 67-es szám.

Megvalljuk olvasóink előtt, hogy ennek elolvasására kíváncsi lelkünket azonnál nagy kétely ejtette rabul.

Nevezetesen: hogy kell ezt érteni? Hitler korunk 67-ik nagy vezére, avagy: korunk nagy vezérére, Hitlerre ez a kép készült az eddigi 66 méltó befejezőképp?

Ugyanez a kérdés izgatja jelen percben a német sajtóírókat is.

Ugyanis, ahogy elterjedt a szép s nyan megjelent lapok híre, amint kikerült a kirakatokba a Führer legújabb

A hír állítólag a szelek szárnyán jár. Egész Berlint bejárta ez a különös híradás, az emberek eleinte csak hitetlenkedve csóválták fejüket; voltak olyanok, kik fölényes kélegyintéssel intézték az egész ügyet el, mások megbotránkozva kérték ki maguknak ezt a Führerrel kapcsolatos izléstelen tréfát. De...

És most jön a nagy de: ...de azért mindenki rögtön bement az üzletbe s megvette magának a titokzatos levelezőlapot. Másnap már ő ment oda mindenkihez: „Hallotta? Na, mit szól hozzá!”

Ezekután természetes, hogy az ilyen szelvényben-hosszában elterjedő pletyka, pillanatok alatt felkapott (s talán divatba hozott) mendemonda rövidesen eljutott az illetékes körök fülébe is. Az N. S. D. A. P. pártirodája, a német sajtóiroda és az „Abwehr der Greuelpropaganda Abteilung” eleinte várakozó álláspontra helyezkedett, helyi jelenségnek, éretlen tréfának tartotta az egész különös históriát, de amikor látta, hogy a hír nem-

Atgondolva azt a lehetőséget, hogy a földalatti sejt-munkát még mindig fel nem adó kommunista párt, akaratlan kívüli érdekes géptechnikai elnyomás, vagy egy éretlen vice lehet okozója ennek a felettébb kinos ügynek, mindennél valószínűbbnek látszik, hogy ez esetben agyafurcan kigondolt kiadói trükkről van inkább szó.

A kommunista nyomda lehetőségét megdönteni látszik az a tény, hogy a K. P. D. berkeiben végigvitt erőszaki tisztogatás után aligha valószínű egy ilyen kihívás megkockáztatása, a nyomásbiba lehetősége némi fantáziával tulajdonképpen elég jól elképzelhető, a belemagyarázás pedig szintén nem első eset a poli-

Ne bántsd az adóvégrehajtót, mert magadat bántod

Újra elítéltek Csikszeredában három embert hatóság elleni erőszak címén

Csikszereda, január 31

A hatósági közegekkel, de különösen a bírósági végrehajtókkal szembeni erőszak soha sem szokott kellemesen végződni a tettesekre nézve. Ezt igazolta ma is két elég súlyos törvényszéki ítélet is.

Bajna Józsefné gyergyószentmiklósi asszony ellen egyik hitelezője szabályszerű bírósági végzés alapján dr. Bena ügyvéd útján végrehajtást vezetett, melynek során az asszony házát foglalták le és árverezték el. Amikor az állatot el akarták hajtani, Bajné felesével kelt tulajdona védelmére. Később biztató szavakkal, Blénessi Sándor nevű szomszédja is beleavatkozott az ügybe az asszony oldalán.

Az erőszakos fellépés nyomán a birtokbaadással megbízott végrehajtó visszavonult s bűnvádi utra terelte a kérdést.

A ma megtartott főtárgyalás során

mindkét vádlott tagadott. Hangoztatták, hogy a végrehajtót nem akarták bántani, csupán a megkötözött állat kötelékét akarta felesével elvágni Bajné. Ezzel szemben a kihallgatott tanúk egyhanguan állították, hogy a támadás félreérthetetlenül a végrehajtó közeg ellen irányult.

A törvényszék mindkét vádlottat hatósági közeg ellen elkövetett támadásban mondotta ki bűnösnek, amiért Bajné két havi fogházra és 500 lej pénzbírságra míg Blénessit 1 havi elzárásra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

Ugyancsak végrehajtó ellen elkövetett erőszakért került a törvényszék elé Hajdu András csikszeredai iparos is. Ő is tagadta a terhére írt bűncselekményt, de a vád által felvonultatott tanúk igazolták azt. A törvényszék egyhavi fogházzal sújtotta, amit a vádlott megfelelőbbézt.

Erdekes kezdeményezés Homoródalmáson a csoportos olcsó nyaralás megszervezésére

Homoródalmás, január 31.

Az udvarhelymegyei Homoródalmás község elöljárósága és a falu szellemi vezetői nagyon érdekes és figyelemreméltó tervvel foglalkoznak.

Homoródalmás közelében, az almási barlang mellett, a csodálatos szép sziklaalakulatok, a kristálytisztá hegyi patakok fenséges nyugalmaiban egy üdülőtelepet akarnak létesíteni.

Az üdülőhely létesítésének kezdeményezői egy részvénytársaságot akarnak létrehozni, amely mintegy 20—30 családból állana. Minden család 2 ezer lejelle kellene hozzájáruljon a telep felépítéséhez.

Az összegyűlt pénzeket egy 10 lakrészes deszkapavilon, egy vendéglő-helyiséget és 1—2 kádfürdőt.

A vendéglős saját vállalkozására látná el a napi ételmezést a társulat által meghatározott adagolással és árral. A számítások szerint egy személy napi ételmezése 30 lejnél többre nem kerülhetne, egy 2 személyes család 50 lejre fizetne naponta. A gyerekek ételmezését félárban vállalnák.

Az üdülőhely célja olcsó, kellemes, társas nyaralást biztosítani, azonkívül a hűléses betegnek gyógyulást is nyújtani.

A napi program a legteljesebb és legszebb szabadság jegyében folya le.

Séta, halászat, fürdés a patakban, vagy a kádban, napfürdőzés, rádióhallgatás, olvasás, közös ebéd, barlangkutatás, lakikozás, nagy séták és változatosabb változatosabb szórakozások állnának az üdülők rendelkezésére.

Az üdülőhelyen helyet kaphatnának a cserkészek is, a barlang lakhelyet nyújtana nekik, főzésre való fát, fekszalmat a telep adna és az élelmiszerek beszerzésénél is segítkeznék.

Az üdülőhely részvényesei közé bárkit befogadnak nemzetiségi és faji szempontok nélkül. Természetesen a rendháborító elemeket a társulat vezetőinek jogában lenne kiutasítani a telepről.

Az üdülőhely befektetési költségei 60 ezer lejre tesznek ki.

Mivel az anyagszállítás a patak jegén történne, tehát legkésőbb március első feléig le kellene fizetni a részvénydíj felét. A másik fele az összegnek május végén lenne esedékes. Június végéig az üdülőtelep felépítésének munkálatai befejezést nyernének.

A fürdőáradat július 1-én kezdődne meg. A nyaraló idő 9 hét lenne. Egy részvényesnek a főszezonban 3 heti nyaralásra lenne joga. Aki nem venné igénybe a jogát, annak napi 20 lej térítene vissza a vezető bizottság.

Az első közgyűlést, amennyiben a mozgalmnak eredménye lesz, február 1-én tartják meg Almáson.

Az érdeklődők leveleikkel Simén Domokos homoródalmási unitárius lelkészt keressék fel.

— NAGYVÁRADI HIREK. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad ügyészség távirati rendeletet kapott a belügyminisztériumtól, hogy a Nagyváradon letartóztatásban levő 14 vasgárdista közül tízemet egyet bocsásson szabadon. — Szerdán délután kezdődik, általános érdeklődés mellet, az emlékeztetés Görög-öldali gyilkosság felebbézési tárgyalása a nagyvárad itélőtábla előtt. Jambor Imre gyilkosa, Bancsa, a hegy réme, annakidején enyhítésért felebbézt a 14 éves büntetés ellen

Ügyes kiadói trükk?

tikai propagandában, de egy ügyes reklám-főnök, egy kicsit bizarr, de jó kiál-lású ötlet, mindennél valószínűbbnek látszik.

Alátámasztja ezt az a körülmény, hogy a levelezőlapokon sehol sem látszik a kiadó cég feltüntetése.

Meg volt reá minden oka.

Ha elcsipik s rábizonyul, hogy ő csinálta ezt a nagy felfordulást, nem usza meg koncentrációs tábor nélkül.

Melyből akárki egyben le is vonhatja a tanulságot:

Hja... repül a kő, de ki tudja, hol áll meg?

Doros Ferenc

HIREK

Meghalt a regény-detektív, aki valóban élt

Londoni távirat jelenti, hogy Honolulu-ban meghalt Charlie Chang, a híres kínai Sherlock Holmes. Charlie Chang 35 évig állott a honolului rendőrség szolgálatában és a legitímizáltabb bűncselekményeket ő nyomozta ki, a legveszedelmesebb csatákat ő vívta meg csempészekkel és ópiumüzemekkel.

Amikor a Nick Carter, Sherlock Holmes, Arzen Lupin regényektől megcsömörült az effajta „alkotások” hü olvasóközönsége, akkor Earl Der Biggers amerikai író új detektívalakot kreált Charlie Chang személyéből. Der Biggers regényei százezernyi példányszámban fogytak el, a világ minden nyelvére lefordították, és az emberek habzólták a maguk nemében logikus, ötletes és érdekfeszítő detektívregényeket, de nem is sejtették, hogy a regények eredetének főalakja él, sőt majdnem ugyanazt a nevet viseli, mint a regényhős, Charlie Changnak a regényekben Charlie Chan volt a neve és népszerűségét mi sem jellemzi jobban, mint hogy a regények szerzője horribilis honoráriumot kapott a Fox-filmgyártól, amely megvásárolta regényeinek filmesítési jogát.

Charlie Chan a filmekben Warner Oland személyesítette meg, az ismert amerikai jellemzősínész, aki általában kínai alakokat szokott játszani, és Warner Oland személyével annyira összeesett Charlie Chan, hogy néhány hónappal ezelőtt, amikor egy kiadványt a sárga detektív címmel megjelentette Der Biggers egyik könyvét, Warner Oland arcképe volt a címlapon, mint Charlie Chan megszemélyesítője.

Der Biggersnek három regénye jelent meg magyarul és három filmje jelent meg Budapesten. A fekete tevé, A sárga detektív és az Amit a függöny eltakar. Charlie Chan a kínai ember ravaszságát, sunyiságát és ősi kultúráját vitte bele a regényekbe. Keveset beszédű embernek rajzolta őt a szerző és Charlie Chang is kevés beszédű ember volt. Amikor azt kérdezték tőle egyik regényében, hogy miért beszél olyan keveset, amikor olyan nagyon sokat tud, azt válaszolja rá: Az embernek azért van két füle, de csak egy szája. A regények különben is tele voltak kínai idézetekkel. Egyik regényében sikerül elfognia egyedül három gonosztevőt és a rendőrfőnök kérdésére, amellyel csodálkozásának ad kifejezést, hogy egyedül megbirkózott három gangszterrel, ezt felelte: Gyorsan fut az, akinek könnyű a lelkiismeret. Der Biggers regényeit a kínai szimbolizmus tette különben érdekessé. Legnépszerűbb regénye A fekete tevé, amelyben azonban semmiféle tevé nem szerepel. A címet azért kapta a regény, mert detektív-főhőse azt mondja, hogy Kon-Fu-Cse szerint a halál fekete tevé, amely páratlanul térdel le az emberek sátra elé.

A detektívregények versenyében nagyon jó helyezést ért el a sárga detektív kalandjai, mert fölemelkedtek a ponyva stílusán és értékén, de igazán értékesnek most valának az olvasó előtt, amikor halála alkalmából kiderült, hogy a sárga detektív valóban élt, valóban működött, valóban győzött a bűn és gonoszság fölött és talán még ügyesebb volt, mint amilyennek Der Biggers rajzolta.

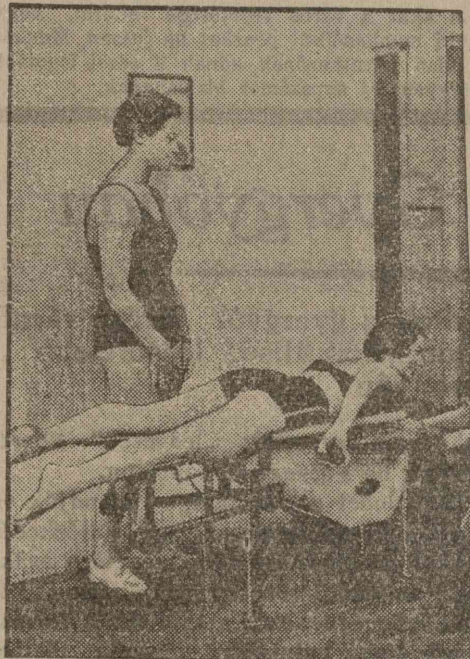
— Áthelyezések a csiki jegyzői karban. Csikszerezéről jelentik: Komoly forrásból szerzett értesüléseink szerint Csikmegyében, mintegy hét jegyzőségben változás áll be. Az egyes jegyzőségek szolgálati érdekből más falvakba helyezik. Eddig csupán egyetlen felfüggesztés fordult elő. Schmiéd csikmadéfalvai jegyzőt különböző szabálytalanságok miatt felfüggesztették állásából. Így Csikban egyetlen új jegyző kap a jelen pillanatban elhelyezkedést. A többi szükség szerinti változásokat csere után fogják végrehajtani.

— SZABADLABRA HELYEZTÉK MOTA JOAN LEKÉSZT. Szászvárosi tudósítónk jelenti: A vasgárdista letartóztatásokkal egyidejűleg Szászvárosban őrizetbe vették Mota Joan görögkeleti lelkészt, az ismert antiszemita izgatót is. A helyi romániség megmozdulására most az ügyészség elrendelte a lelkész szabadlábra helyezését.

— Csikszenttamás előjárósága karhatalmat kért erdeje megvédése céljából. A csikmegyei különleges nyomorúságra semmi sem jellemzőbb, minthogy Csikszenttamás közbirtokossága a csendőrségtől kéri segítséget erdeje megvédése érdekében. Az idevonatkozó kérelem előadja, hogy a község lakossága engedély nélkül úgy ráfeküdt az erdőhordásra, hogy az őrzéssel megbízott erdőőrök nem tudják megfékezni a falopást. A csikmegyei közigazgatás történetében ehhez hasonló eset eddig nem igen fordult elő. Szomorúan jellemzi ez a tény azt a mérhetetlen szegénységet, melyen senki sem akar segíteni s mely a kihágások egész sorozatát idézi elő s fenyegeti a még meglévő székely vagyonokat. Igazán itt volna az ideje komoly gazdasági szervezkedéssel elejét venni az egyre jobban elharapódzó bajoknak, melyek megfelelő orvoslás hiányában előbb-utóbb visszavonhatatlanul tönkre juttatják a székelyeket.

Valamikor, nem is olyan régen, a halhatatlanságnak rendeztek apoteozist. Világbiro uralkodók, nagy hadvezérek, költő- és tudószenik kaptak szobrot, még azok is csak haláluk után. Ma, a reklám korszakában, könnyebben osztoztatják a szobrot és a „halhatatlanságot”. Most például egy népszerű filmbohótnak, a derék Willy Fritsch kapott szobrot Berlin egyik legnagyobb mozijában. Távolról sem akarjuk megtépedni a rokonszenves filmszínész babérjait, de kissé nehéz összeegyeztetni gondolatban a szirupos, könnyű filmpopuláris kedvű vidám hőst a halhatatlanság gondolatával, amit a nyilvános helyen felállított szobor — rendes körülmények közt képviselni szokott. Szerencsére, nem olyan komoly a dolog: sem a szobor, sem a halhatatlanság. Az utóbbi addig tart, amíg fel nem tűnik egy új bohótnak a film firmamentumán. Az előbbi, a szobor, talán még előbb a lomtárba kerül: a legközelebbi „slágerfilm” bemutatójakor.

USZÓLECKE A TORNATEREMEN

Persze, hogy Amerikában szerkesztették meg ezt a meglehetősen bonyolult masinát, amely pontosan betanítja az uszáshoz szükséges mozdulatokat. Az uszóleckét ezután a tornateremben veszik és a tanfolyam végén az uszóbajnokok jelölték nyugodtan ugorhatnak vízbe: már tudnak uszni. Megtanulták a szárazon...

— Rablótámadás a ploesti állomáson. Tudósítónk jelenti: Vakmerő rablótámadás történt ma éjszaka Ploesti északi pályaudvarán. Siloteanu állomásfőnök, irodájába bemelve, megdöbbenve látta, hogy a pénztárszekerényt három alak fessegeti. Amikor a rablók meglátták, nekieszték a főnöknek és véresre szurkálták. A szerencsétlen ember segélykiáltásaira összeszaladt a személyzet és mind a három támadót lelőtte. A betörők Frățila Alexandru, Rusu Andrei és Lucescu Gheorghe közveszélyes bűnözők, akiket átadtak az ügyészségnek.

— VÉGRE SZENT A BÉKE A SEPSISZENTGYÖRGYI IPAROS OTTHONBAN. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A B. L. már beszámolt arról, hogy a Sepsiszentgyörgyi Iparos Otthon eddigi vezetésének hároméves megbízása lejárt, az Iparos Otthon tagjai a hó 14-én tartott közgyűlésükön, Lurtz Gyula elnökkel az élen, megválasztották az új vezetőséget. Tekintettel azonban arra, hogy Lurtz Gyulának a személye az elmúlt években különféle alaptalan vádaknak volt kitéve, ő az elnökségről lemondott, visszavonva megbízását a közgyűlésnek. Az új tisztújító közgyűlést az Iparos Otthon tagjai az elmúlt héten tartották meg s minthogy időközben sikerült a fennálló nézeteltéréseket eloszlatni, a közgyűlés ismét Lurtz Gyulát választotta meg az Iparos Otthon elnökének, aki megbízását is fogadta. A közgyűlés ezután néhány

— FAKIR SZÓRAKOZTATJA DÉVÁT. Tudósítónk jelenti: Déva közönségét néhány nap óta érdekes fakir-mutatvány szórakoztatja. Columbus, a híres dévai hipnotizőr, a Munteanu-féle szállodában nagy nyilvánosság előtt leszegeztette a nyelvét és tíz napon keresztül marad ilyen állapotban. Columbus érdekes mutatványát a megyében is bemutatta.

— Nem engedik szervező-gyűléseket tartani a magyarországi szociáldemokratáknak. Budapestről jelentik: A magyar szociáldemokrata-párt elhatározta, hogy a fővárosban egymásután tízenegy szervezői gyűlést tart. A gyűlés megtartására be is nyújtották a kérelmet, a rendőrség azonban az engedély kiadását megtagadta. A rendőrség határozatát azzal indokolja, hogy a gyűlésezők közé olyan elemek keveredhetnek, akik zavart keltenek, és így a rendet garantálni nem lehet.

ABLAK

időszerű kérdést tárgyalt meg, így többek között a temetkezési csoportba való belépés kérdését is, leszállítván a temetkezési csoportba való beiratkozás díját és bejelentvén, hogy az Iparos Otthon temetkezési alapja jelenleg több mint 400 ezer lejt tesz ki.

— Felfalták a saját macskáit. Krajová-ból jelentik: Borzalmas leletre bukkantak a Krajova mellett levő Negoiu községben. Mindenkitől elhagyottan, néhány nappal ezelőtt meghalt Dogaru Constantin 70 éves öreg földmívelő. A házban mindössze csak két macska volt, akik hűséges ragaszkodással kitarítottak magányos gazdájuk mellett. Hat napig feküdt az öreg ember teteme a házban, anélkül, hogy a községben bármit is tudtak volna sorsáról. Az idő alatt a macskák éhségükben kívájták az öreg ember szemét, füleit és orrát lerágták, testének többi részeit pedig borzasztóan megcsontolták.

— LETARTÓZTATTAK KÉT KOMMUNISTAGYANUS MUNKÁST. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad rendőrség hétfőn délben letartóztatta Halász Dezső és Halász Sándor munkást. A letartóztatottak ellen az volt a vád, hogy kommunista tevékenységet fejtettek ki. Lakásukon több sokszorosított gépet és nagymennyiségű röpiratot találtak. A rendőrség most a letartóztatottak büntársait keresi.

— A falusi bíró és az ostromállapot. Turnu Severinből jelentik: Érdekes hatósági erőszakoskodásról tettek jelentést az itteni ügyészségnek. Tegnap tartotta esküvőjét a szomszédos Bistrița községben Manzu Jon ottani legény. Az esküvő alatt megjelent részegen Jurjescu községi bíró és azzal a felkiáltással, hogy ostromállapot van, előkapta revolverét, majd az egész társaságot arra kényszerítette, hogy katonai gyakorlatot végezzen. Minthogy félórán keresztül „exerciroztatta a násznépet a részeg bíró, revolverrel a kezében, majd eltávozott. A halálra fáradt lakodalmasok a primár ellen bűnvádi feljelentést tettek.

— A gyimesközéploki vasúti őrt tisztázza magát a puskaporos lopás gyanúja alól. Csikszerezéről jelentik: Részletesen megírtuk, hogy a gyimesi vonalon őt láda, egyenként husz kilogrammot tartalmazó puskaport elloptak. Az ügyben bevezetett nyomozás során aztán letartóztatták Bilibok Albert és Koncz Gábor csikvacsárcsi munkanélkülieket, valamint Mihály Elek gyimesközéploki vasúti őrt. Bűnjelekként egyetemben a csikszerezai ügyészségnek adták át, ahol aztán kiderült, hogy Mihály Elek vasúti őrnök semmi köze sincs az ügyhöz. Nyomban elrendelték szabadlábra helyezését, míg Bilibok és Koncz ellen elhelyezett letartóztatási végzést hoztak, amit a törvényszék harminc napra meg is erősített. A két letartóztatott működésére jellemző, hogy a puskaporon kívül még 18 kisebb-nagyobb vasúti lopást ismertek be.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

— HATALMAS TÜZVÉSZ PUSZTÍTOTT NEWYORKBAN. Newyorkból jelentik: Hatalmas tüzvész pusztított az éjszaka Newyorkban. Ismeretlen okból ki-gyulladt a város szívében Newyork egyik leghatalmasabb szállodája. Hatalmas szélvihar dühöngött, úgyhogy a lángok pillanatok alatt átsaptak a szomszédos házakra is. A tüzoltók képtelenek voltak dolgozni, mert a rettenetes hidegben az összes vízcsapok befagytak. Ennek tulajdonítható, hogy fél éjszaka leforgása alatt leégett négy hatalmas szálloda több magánépület és egy sportstadion. A mentési munkálatok során 22 tüzoltó súlyosan, 6 pedig könnyebben megsebesült. A kár egyelőre felbecsülhetetlen.

— Ellopták a szallonnát. Csikszerezéről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt Ferencz András csikmenasági gazda jelentést tett az ottani csendőrségnek, hogy éjjel ismeretlen tettesek behatoltak élel-kamrájába és onnan ötven kilogramm szallonnát elloptak. Az ügyben bevezetett nyomozás során a csendőrség komolyan látta a gyanúkat alapján eljárni indított Ferencz József gazda ellen. Az ügyészség a nyomozás adatai alapján vád alá is helyezte a gyanúsítottat. A ma megtartott főtárgyalás során a szallonna lopásban szereplő egyetlen tann a vádlott javára tett vallomást. A károsult gazda a törvényszék kérdésére nem tudott újabb bizonyítékokat bejelenteni a így bizonyíték hiányában felmentették Ferencz Józsefet a vád és következményei alól. Az ítélet jogerős.

— Meghűlésnél, nátháznál, mandulaból, torokgyulladásnál valamint idegtájdalmaknál és szagátásnál naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz rendszeres gyomor- és bélmozgást biztosít.

★ Nőstényfarkas. Írta: Arthur Stringer. Fordította: Fekete Oszkár dr. A „Csak azért is...” című nagyszerű regény olvasói bizonyára örömmel veszik kezükbe a hírneves szerzőnek ezt az újabb könyvét, amelyet az előrelátható nagy keresetségre való tekintettel a Palladis a Felpengős Regények sorában tesz mindenki számára hozzáférhetővé. Arthur Stringernek ez a regénye is komoly művészi élményt nyújt az olvasónak egy érdekesítően izgalmas mese keretében, s amellyel oly meggyőző fényben világítja meg korunk társadalmi életének izzó problémáit, hogy úgy érezzük, mintha mi is ott élnénk, ott örülnénk, szenvednénk s lihegnénk lázas hajszában a regény lapjain. Egy egészséges, új nőitípust ismerünk meg itt. Ez a vadnyugati leány, a természet szabad és bátor gyermeke csöppen bele váratlanul a Nagy Város milliomasainak festett világába, a hazug társadalmi konvenciók közé, amelynek ragyogó káprázata eleinte igézőleg hat rá. Szeretném, anyaság és női becsület önálló azonban nem lehet képmutatás tárgya, ököllel, foggal védi azt, ami az övé és elkerülhetetlenül sodródik a végső kirobbanás felé... Minden nőnek, minden anyának el kell olvasni ezt a könyvet és mindazoknak, akik új ideálokat keresnek egy rombadőlni készülő világ dzsungelében. A könyv megjelent a Palladis felpengős sorozatában és kapható a Brassói Lapok könyvosztályában is, Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

Eltemették Fáy Szerénát

Budapest, január 31.

Fáy Szerénát, a pár nappal ezelőtt elhalt színművésznőt nagy ünnepséggel temették el Budapesten.

A színművész sírja fölött Brogly Ferenc az Operaház nevében, Gál Gyula a Nemzeti Színház, Odry Árpád a színművészeti akadémia képviselőitében mondottak búcsúztatót.

Gyergyószentmiklós és a festészet

Különösen Gyergyószentmiklóson és Karácsony János festőművész esetében komorodik ki az a szomorú igazság, hogy raját hazájában senki sem lehet próféta, hiszen nem képezheti magát tehetségéhez méltóan.

Alig akad vidék, ahol az idegenek oly gyorsan és eredményesen érvényesülhetnek, mint Gyergyóban. Az újonnan letelepülő néhány év alatt soha nem remélt sikereket érhet el itt. Mindenki támogatja a pályázatra, nehogy valami baja essék. A boldogultak egész sorát lehetne felsorolni, akik jó beszélőképességüknek és a székelységtől messze álló származásuknak köszönhetik boldogulásukat.

Közben Karácsony, aki két esztendővel ezelőtt eredményesen a nagybányai festőiskolában s igen jól sikerült képei vannak, nem tud annyira menni, hogy a továbbképzéséhez szükséges összeget össze- szedje.

Hetenként legalább egy-egy mázolvánnyal súlyosított utazó házalja végig a gyergyóiakat eredménnyel, de nem igen akad ember, aki Karácsony „Kátyavető székelynéjét”, „Munkanélküli”-ét, „Pipázó székely”-ét, vagy művészi szempontból értékes más műveit megvenné. A székelységtől teljesen kiűzött mázolványokra csak pénz, de egy tehetséges székelyművész továbbképzéséhez nem járulnak hozzá.

Nemcsak az adóhivatal, hanem a betegséglelyző is...

Gyergyószentmiklós és környéke iparosítása az utóbbi három esztendőben felére apadt. Legalább is ezt mutatja az ipartestület nyilvántartása. A kérelmetlen adópolitika elbirhatatlan kivételével az iparosok egész hadát kergette a sötét munkanélküliségbe, vagy a reménytelen kontárságba. Egy-egy pénzügyi roham után ötvenes és százas csoportokban adták vissza az évtizedekig tisztességes megélhetést biztosító iparjuttatásokat.

Az utóbbi esztendőben némi szünet állott be az iparjuttatások visszaadása körül. Már azt hitte az ember, hogy új kisipari élet kezdődik Gyergyóban, amikor jött a társadalombiztosító s felforgatott mindent.

Az amugy is elbirhatatlan terheket viselő iparosokat olyan terhekké sujtották a társadalmi biztosítás ürügye alatt, melyeket képtelenek kifizetni.

Köztudomás szerint január elseje óta a társadalombiztosító magas osztályba sorozta az iparosokat. Rendelkezése szerint a segéd és inas nélkül dolgozó iparos az eddigi hat lej helyett 22 lej fizet, egy inással 12 lej helyett 30-at, segéddel 22 lej helyett 36-ot.

Ezekből a számokból világosan kitűnik, hogy az egy segéddel dolgozó iparos egy esztendő alatt közel kétezer lej kötelező társadalombiztosítás címén befizetnie. Kétség sem fér hozzá, hogy a mostani keresetviszonyok mellett állami adónak is magas volna ez az összeg.

A leszegényedett s így kevés munkát adó Gyergyószentmiklós iparosai nem bírják el az újabb terheket.

Az eddigi terhek mellett is alig tudták biztosítani mindennapi kenyerüket s a jobbidőkből visszamaradt vagyonroncsaik eladásával pótolták jövedelmeiket.

Igy aztán a tisztán szociális szempontból hozott társadalombiztosító törvény egy csapásra az iparosság átká lett. A törvény könyörtelen intézkedései következtében kérelmetlenül srófolják fel a heti biztosítási összeget. Ezzel az eljárással aztán a sovány kereseti iparosokat iparigazolványaik visszaadására kényszerítik.

Hat esztendő óta első ízben

Dolgozni akar Gyergyószentmiklós időközi-bizottsága

A közigazgatásban befészelt pártpolitika rákfenéje: az időközi rendszer hét esztendő óta emésztí Gyergyószentmiklós életét. Ennyi idő óta kísérleteztek sikertelenül a székely város lakosai választott tanácsok beiktatásával. A mai napig sem sikerült céljukat elérniük s így a gyorsan változó politikai pártok emberei közigazgatják a várost.

Ennek káros voltát nem kell hosszasan fejtegetni. Végig kell nézni a városon s mindenki látja. Most azonban, mintha vátozás állott volna be.

A liberális kormány által, közvetlen uralomra jutás után, beiktatott időközi bizottság lendíteni akar a züllés útján álló városkán. Részletes városfejlesztési tervet dolgoztak ki, melynek megvalósításához is láttak.

Elhatározták, hogy a város vasuti állomáshoz vezető főutvonalát kockakövekkel rakják ki. Ebben az évben félmillió lej fordítanak erre a célra. Közben gondoskodnak arról, hogy az egész utszakaszt járható állapotba hozzák. E célból az utcákat szükség szerint kavicsozzák.

Még a nemzeti-parasztpárt ideje alatt kiutalt kétszáz ezer lejes vármegyei segéllyel s a város ugyanekkora összegű hozzájárulásával, a Gyilkostóhoz vezető járhatatlan utszakaszt kiépítették. Ezzel az idegenforgalom erőteljes fellendülését akarják elősegíteni.

A nyári árvizek által elszakított gátakat a Vörösmarty-utcában közmunkával hozatták rendbe. Még több gátszakadás vár javításra, amit a munkanélküliekkel akar megjavíttatni a város.

A Gyilkostónál épülőfélben levő felvilágosi-

tó iroda befejezésére 50 ezer lej irányotnak elő. Kora tavasszal befejezik az építkezést és átadják hivatásának az irodát.

Modern és a kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő vágóhid építését vették tervbe. Az ecélra szedett illetekekből egymillió lej áll a város rendelkezésére.

A köz- és magánvilágítást ellátó villanyüzem a város tulajdonát képezi s azt igen helyesen, házikezelésben tartják. Így aztán elérték azt, hogy egész Erdélyben Gyergyószentmiklóson a legolcsóbb a villany. Jelenleg egy lej huszbanit számítanak fel hektowattónként az áramért.

A leromlott közgazdasági viszonyokra való tekintettel az időközi bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a villanyárakat újból csökkenteni fogja. Az ugynevezett haladó tarifarendszert lépteti életbe s a nagyfogyasztóknak kedvezményeket ad.

Ezzel kapcsolatosan elhatározták a telep modernizálását is. Az évtizedekkel ezelőtt vásárolt gépek amortizálva vannak s így a város rendelkezésre álló másfél millióját az üzem kiépítésére fordíthatják.

A munkanélküliek segélyezésével kapcsolatban azt a felvilágosítást kaptuk hogy ecélra megfelelő összeg áll a város rendelkezésére. Ezeket az összegeket csak megfelelő munkaszolgálatos címén fizetik ki a segélyre szorulóknak. Fő elv, melyből egy hajszálnyira sem akar a város vezetősége eltérni, hogy senki munkanélküli pénzhez ne jusson. Munkát minden jelentkezőnek adnak s ezzel legalább negyven lej napszámot biztosítanak.

Életszag érzik Gyergyóban

Reménytől fűtötte munkába kezdtek a gyergyói fűrészgárak Munkaalkalmak jelentkeznek a munkanélküliség legsötétebb székelyföldi frontján

A liberális kormány uralomrajutása óta — örömmel szegedhetjük le — munkakétség és élet észlelhető Gyergyóban. Az éveken át rozsdamarta fűrészgárak kazánjai egymásután kerülnek befűtésre. Megszólaltak a munkabehívó szirénák s ezzel kapcsolatosan a faárak is jelentékeny lendületet vettek.

Tavaly alig akadt fakereskedő, aki 35—40 lejnél többet fizetett volna a termelésre kerülő fa törzserért köbméterenként. Egy hónap alatt nagyot változott a helyzet. Az ugynevezett első részekben levő erdőkért, melyek a vízválasztókon innen fekszenek, már köbméterenként 150 lejes törzserakat is elérnek a tulajdonosok, míg a hátsórészekben, ahol eddig nem lehetett eladni, 70 lej fizetnek a fáért.

Most egy éve kétségbeesetten számoltunk be arról, hogy Gyergyószentmiklós utolsó munkában levő fűrészüzeme is leállt. Jellemző a helyzetre, hogy az ősz óta öt fűrészüzem vette fel a munkát Gyergyószentmiklóson. Vágó, Rubin, Darvas, Gottlieb és Löwi fűrészgárak összesen 12 gatterrel dolgoznak s naponta 250 köbméter fát vágnak fel.

Ujabbban a Foresztának is sikerült, igen előnyös feltételek mellett, hatalmas famennyiséghez jutnia s így hetek kérdése csupán az, hogy 12 gatteres gyárat üzembe helyezze. Ebben az esetben újabb ezer ember és negyven tisztviselő jutna munkához s a gyergyói fakitermelés egycsapásra kétszeresére emelkednék.

Egyedüli elszomorító tény, hogy a munka- és fuvarárak igen nyomottak. A székely gazda két lóval egy nap alatt még mindig nem tud 60 lejnél többet keresni. A napszámért pedig 35—40 lejnél nem fizetnek többet. Ezzel szemben áll az, hogy ezt most már mindennap megkereshetik. Ez is óriási, sőt nem remélt haladás Gyergyóban, ahol az utóbbi három esztendőben fehérhólló volt a munkaalkalom.

A fakereskedők azonban nem látják rózsásnak a jövőt. Azon a véleményen vannak, hogyha a számítások, melyek tisztán a CAPS felosztásán s a magyar és belföldi piacok ezzel kapcsolatos felszabadulásán alapulnak, nem válnak be,

soha nem tapasztalt „leégések” következnek be a gyergyói fapiacón.

Nem lehet azt állítani, — mondják — hogy a kormány messzemenő intézkedésekkel támogatná a faipar égetően szükséges fellendülését. Sőt: újabb rendelkezéseivel megnehezíti a kivittel. A formások egész halmazát léptette életbe, melyek nem kis gondot okoznak a kivittel foglalkozó fásoknak.

A keleti piac, — folytatják az aggodalmakat — egyáltalán nem keresi az erdélyi fát, noha évekkal ezelőtt óriási mennyiségű fűrészelt és faragott árut szállítottak oda. Egyedüli reménység Magyarországon s a liberális tökérekeletések által mozgásba jött belföldi piacban van.

A gyergyói székelyeket igen közlő érdeklő faragottfa ára egyáltalán nem mozog. Nem, mert lehetetlenné teszi az épületfa kiszállítására kiszabott minimális vám és a horribilis vasuti viteldij. — Mig a fűrészelt árut árammentesen enged ki az országból, addig a faragott fa után, melyet a gazdák dolgoznak fel és a székelyek egyik legnagyobb kereseti lehetőségét képezte hajdan, vámot számít fel az állam. A szállítási költség meg egyenesen megdöbbentő. Egy köbméter épületfa 325 lejbe kerül. Ennek a szállítási költsége Gyergyószentmiklóstól Aradig 375 lejbe kerül. Tehát ötszáz kiló méteres utszakaszon a vasut megkétszerezi a fa árát s így a szerencsétlen és igen nehéz anyagi viszonyok között élő székelyektől elvonja az életlehetőséget. Szó szerint elvonja, mert a kereskedő a horribilis fuvarkülönbözetet a fát kitermelő és feldolgozó székelyeken hozza be.

Mindezen nehézségek és aggodalmak ellenére örömmel kell leszögeznünk, hogy Gyergyóban mozog a fa s ezzel kapcsolatosan a teljesen munka nélkül álló vidék életnivója fokozatosan emelkedni fog.

Négy évtized óta...

Gyergyószentmiklós katolikus hőlyei ezelőtt negyven esztendővel szükségét érezték egy olyan kulturális egyesületnek, amely templomuk gondját viselje. A meglátást tett követte. Oltáregyesület, tömörültek, melyet néhai Kopacz Lukács, né 25 esztendő alatt annyira kiszélesített, hogy az utóbbi 10 esztendőben Páll Sándor, né elnökö és dr. Lőrincz Gyuláné al-

elnökö vezetésével a piharos, nehéz időben is teljesíteni tudta kötelességét.

A legutóbbi és legnehezebb két esztendőben kulturális estélyek jövedelméből akkora tökére tettek szert, hogy nagy befogadóképességű templomukat 63 ezer lejjel ujrastelíthették. Az Oltáregyesület áldozatos munkája nélkül a nehéz anyagi gondokkal küzdő egyházközség ezt a munkát nem tudta volna elvégezni.

Irni kell róla,

hogy a Sportegylet céljaira dr. Nagy Lajosné rendezésében feltűnő anyagi és erkölcsi sikerrel adták elő Horosz Béla kolozsvári fiatal újságíró revüjét. A bemutatón a szerző személyesen megjelent.

hogy Nichita Vasile, a város rendőregény-ségének volt parancsnoka, amióta a csikszoredei ügyességének idején részleteiben is megszelleztetett lopási ügyet vizsgálja, a munkanélküliek sorába került. A hajdani hatalmasság, akinek gumibotja könyörtelenül csatant még a mult télen is a szerencsétlen s mindenkitől elhagyott munkanélküliek rongyos hátán, most naponta a városnál könyörög segélyért. Most önmagán tapasztalja, mit jelent a munkanélküliség keserves kenyerese s ha valamikor ismét hivatala magaslatára emelkedik, bizonyára nem fog oly kegyetlenül sújtani a nálunk rendőri hatalmat jelentő gumibottal.

hogy a Katolikus Leányklub Guller Károlyné irányítása mellett január hetedikén jól sikerült kulturális estélyt rendezett. A műsor ötletes és eredeti volt. 26 szereplő „Eleven újság”-ot alakított. A kitűnő zongorakíséretet Mihály Mária adta, míg szellemesen Katona Margit konferált.

hogy Pál István vezetése alatt jól szervezett és kiténő összhangban működő fuvószenekart működik, míg az iparosság jól felszerelt és a vidéki nivóból kiemelkedő vonózenekara feloszlott. Az utóbbinak, az előző példán okulva, feltétlenül életre kell kelnie, hogy a város zenekulturájának fejlesztésében elfoglalja régi helyét.

hogy a Kolping legényegylet Kassay Imre rendezésében igen nagy anyagi és erkölcsi sikerrel adta elő az „Édes ellenség” című színművet. A nagy körültekintéssel összeválogatott szereplők közül Katona Rózi, Kabdebó Ferenc és Varga János tűntek ki.

hogy az IKE gyergyószentmiklói tagozata szombaton este lépett első ízben nyilvánosság elé. Ennek a magas nivóju kulturális estőnek az ad fontos jelentőséget, hogy sikerült helyreállítania az annyira szükséges felekezeti békét a városban. Az estélyen két egyfelvonásos darabot és táncokat mutattak be. A szereplők: Mikle Margit, Bodroghi József, Vágner Olga, Harváth Ferenc, Barabássy Babkó, Vékás Gyula, Benedek Tuci és Icu, Papp József, Derecskei Károly, Blénessy Lenke és Hattler Évike, zsufolt ház előtt mesteri ügyességgel alakítottak.

hogy az Örmény Oltáregyesület Kassay Imre rendezésében két hét mulva hozza színre Indig Ottó: „Ember a hid alatt” című darabját. A próbák javában folynak s az egész város közönsége osztatlan érdeklődéssel várja a bemutatót.

Zsidóbestiák szörnyű gyilkossága Romániában, utálatos, szemita macska-nagymamák, kellemes izraelita tőkék

s a hitleri birodalom egyéb kulturforradalmi jelenségei

Páris, január 31.

Párisban a rue Laffitte 36. sz. alatt van egy régi, barátságos, fehérre meszelt bérpalota. A neve: Maison Brune. Barna Ház. Fogalmi név csak, mert az épület korántsem barna. A szín csupán azt a rokonságot akarja jelenteni, amely a müncheni Braunhaus és a párisi maison brune között kétségtelenül fennáll.

Ebben az épületben működik Hitler nagystílű üzleti vállalkozásának franciaországi fiókja.

A Harmadik Birodalom, már ami a propagandát illeti, alaposan megrohanta a francia köztársaságot. A párisi egyetemre náciülniemeny érkezett, nem azért, hogy tanuljon, hanem inkább azért, hogy tanítson. A posta nap, mint nap, ezer és ezer röpcédulát kézbesít ki előkelő francia férfiak címére. A röpcédulák, amelyeket Berlinben adnak postára, azt bizonygatják, hogy mily eszmei állapotok vannak a barnainges Germániában. A francia lakok egy csoportja mind több és több „kapcsolatot” talál a kampószerűes uralommal.

Legnagyobb lendülettel azonban a rue de la Laffitte 36. számú házra vetette magát a náciintézmény. A „maison brune” ugyanis már hosszú esztendő óta német központ volt: a franciaországi német kereskedelmi élet centruma. Amit e kereskedelem tőkében, kivitelben, behozatalban és munkakapcsolatban jelent, ebben a házban összpontosult.

A barnainges invázióknak, megmutatta a gyakorlat, az üzlet volt leglényegesebb és legkövetlenebb célja. Párisi vonatkozásban is. Tehát a rue de la Laffitte élére külön kormánybiztost küldtek Berlinből. Appel-nek nevezik ezt az urat.

Herr Appel, bevallhatjuk, igen szerencsésen működött. Miután a franciaországi német kereskedelmi élet szerves egész, elszakíthatatlan szálakkal egybefűzött egység, Appel hamarosan a helyzet ura lett. Alkalmazkodott, engedelmessékedett az is, aki e kék és vidám Párisból borzongva gondolt a barna és komor Berlinre. Aki ellenállani próbált: repült. Emberek kerültek utcára, mentek tönkre, alázkodtak meg Appel egyetlen intésére.

A párisi fióküzlet kifogástalanul dolgozik.

Általában, ami az üzletet illeti, hiba nélkül működik a véresbarna birodalom egész szervezete. Nem, az újságíró semmiesetre sem kockáztathatja meg, hogy idevonatkozólag személyesen keljen át a Rajnára, anyaggyűjtő körutra. De ez felesleges is lenne. A Rajnánál napilapok elhozzák ide a híreket. Elég, ha az ember néha bepillant a hirdetési rovatokba.

Egy egész kor sugárzik belőlük.

Egy egész középkor.

A „Chemnitzer Neueste Nachrichten”-ben például az alábbi óváson akad meg a szemem:

„Érdeklőt körök azt híresztelik, hogy cégünk tulajdonosai zsidó származásúak. E téves felfogásnak egyszer s mindenkorra véget vetendő, közzétesszük az alábbi tényeket: A Scholvin-cég nem zsidó vállalkozás. Egyik tulajdonos keresztény származású a 15-ik századig vezet vissza. A másik ősi, keresztény, drezdai polgárcsalád sarja. A cég üzletvezetése és az egész személyzet német. A Scholvin-cég igényelheti azt a jogot, hogy nemzeti és keresztény talajon áll. Scholvin-cég et Co. korlátolt felelősségű betéti társaság, német-keresztény divatcsarnok, Chemnitzben.”

Az a barnainges üzleti ideál, amely „német-keresztény divatcsarnok” címen üzi blaszfémiait, kiterjed a kereskedelmi élet legrejtettebb területeire is. Ime, például a macskavásár! Az ember azt hihetné, hogy kandurok és egyéb nyávgók tenyésztését s adásvételét szolgálná. A macskáknak ez az anyagszerű üzletésítése azonban, úgy látszik, csak fajtisztítatlan birodalomban szokásos. A hitleri terület ezzel szemben eszmének áldoz. Még akkor is, ha csupán cicák az alanyok. Noblesse oblige! S így a „Deutsche Allgemeine Zeitung” a macskákkal kapcsolatban joggal hirdeti az alábbi ideális követelményeket:

„Faj... fajtisztaság, ez a jelszó... A hosszuszőrűnek a nagymamának perzsáinak, vagy német hosszuszőrűnek kell lennie. A hosszuszőr ugyanis német eredet. Az ideálkép mindig a német macskanagymama... Hogy mely macskafajok zsidó származásúak, arról — sajnos — a „D. A. Zeitung” nem emlékezik meg. Megelégszik a német nagymama idealizálásával és a hosszú szőr faji eszményítésével.

Állítolag, olvasom egy lapban, ez a macskagy nemzeti közti bonyodalmat fog okozni. Számam ugyanis, amelynek világhírű kandurjait a hitleri forradalom degradálta, bojkottra késztül a német ipari gyártmányok ellen. A karthausi macskák miatt pedig, akiknek már

neve is elárulja a rendezett felekezett, Róma háboroghat. Ugyanis a konkordátum előírja, hogy a néhai centrum tagjai semmiféle hátrányt sem szenvedhetnek az új uralom részéről.

A barnaszintű erkölcsi világrend üzleti vonatkozásairól képet fest a „Süddeutsche Uhrmacherzeitung” is amely a hitleri „kereszténységet” a maga szakmájában is érvényesíti.

„Az Údvizítő követsége azt akarja, hogy egy nép és ennek gazdasága fölött a Legmagasabb álljon, a hit egy erkölcsi világrendben. A bazáróra is olyan idő terméke, amely az erkölcsi parancsot talmival helyettesítette. Kis, olcsó, használhatatlan órákkal letünk szolgál egy oly értelemnek... stb.”

Jézus egykor kiverte a templomból a kalmárokat.

A barnainges kalmárok most visszahurcolják őt a templomba.

S hogy a németkeresztény divatcsarnok, hosszuszőrű macskanagymama, drága, de valódi árja óra mily alantas, utálatos üzletkesedés csak, azt élénken igazolja a náciista „Frankfurter Zeitung” hirdetése (1934. január 6-iki szám):

„Leállított, délnémetországi vasgár üzembehelyezésének céljára 50.000—100.000 márkával pénzember (nemárja is) keresetlik.”

Tehát márkával.

Nemárja is. Rövidszőrű nagymamával.

Pecunia non olet.

Ha az ember a Hitler-hirdetéseket böngészi, önkéntelenül is elsiklik szeme a szerkesztőségi oldalakra. Ezek az oldalakon alig három hét alatt, december elsejétől karácsonyig, tizenhárom halálos ítéletet sikerült összeszámlálni:

December 2-án a berlini rendkívüli bíróság halálra ítélte Bahr munkást.

December 6-án a dortmundi esküdtszék halálra ítélte Kartun munkást.

December 7-én a düsseldorfi esküdtszék halálra ítélte 9 szocialista munkást.

December 16-án a kottbusi bíróság halálra ítélte Pischon munkást.

December 18-án a düsseldorfi esküdtszék halálra ítélte Lukat munkást.

A karácsonyi üzemzűnet után a nyakazások meg is kezdődtek. Eddig — a Lubbeén kívül — négy fejet reszeltek le a kézibárdai. Officiell. Beismerten. S hogy a közhangulat kellően fogékony legyen a fölvételek szükségessége iránt, tehát a Barna Birodalom irnokai... ime, von Leers ur cikkének néhány sora az „Aussehenpolitische Umschau”-ban:

„Romániában Duca miniszterelnököt, aki a zsidóellenes Vasgárdát igazságtalanul feloszlatta, Constantinescu gárdista agyonlőtte. Most a zsidóellenes vad üldözése következett be Romániában. A Vasgárda 1200 tagját fogták le, köztük Codreanu frontharcost, a Führert, akinek ősz atyját Ploestnél zsidó bestiák legyilkolták...”

Ez a német Külpolitikai Szemle cikkének enyhébb része. Az ősz Codreanu nyilván csodálkozva veszi majd tudomásul, hogy már nem él, mert a zsidó bestiák legyilkolták. Egyébként von Leers közleménye, egyéb részeiben, még idézet formájában is közölhetetlen.

Tehát zsidó bestiák külföldön, akik von Leers értesülései ellenére sem gyilkolnak és nemzeti „keresztény” hősök a Birodalomban, akik von Leers ur cáfolata ellenére is koponyákat reszelnek.

Vagy ez már nem tartozik a hitleri kereskedelmi élet keretébe?

Dehogyan nem.

Ez ám az igazi üzlet!

(m. l.)

Arad elszántan ragaszkodik kereskedelmi és iparkamarájához

Megmozdult a kormánypárt helyi iagozata is Szerda estig dől el, hogy volt-e valami eredménye az eddigi harcnak

Arad, január 31

A kereskedelmi és iparkamarák számanak csökkentési tervével kapcsolatban a kormány — mint ismeretes — elhatározta, hogy az immár 63 éve működő aradi kereskedelmi és iparkamarát is megszünteti és azt állítolag a temesvári kamarába olvasztja belé.

Arad kereskedői és iparosai már a terv felvetődésének első pillanatától tiltakoztak a kamara megszüntetése ellen. A tiltakozás az utóbbi napokban egyre nagyobb hullámokat kavart fel Aradon. A kereskedők és iparosok az aradi liberális párt vezetőinek bevonásával több értekezletet tartottak, amelyek eredményeként a liberális párti tagozat elhatározta, hogy a kormánytól közbenjár a kamara további megtartása érdekében.

A közbenjárás Bukarestben meg is történt, de annak eredményét egyelőre nem lehet tudni. A kamara sorsa minden valószínűség szerint szerda estig eldől.

Arad kereskedő- és iparostársadalma egyébként elszánta magát arra, hogy a kamara érdekében a végsőkig viszi a harcot és amennyiben a kormány el nem áll eredeti szándékától, úgy egész Arad megyét talpra állítják a kormány-határozat megváltoztatására.

A tiltakozó akció során a mezőgazdasági kamaráról is szó esik, amelynek megszüntetése tudvalevőleg befejezett ténynek tekinthető. Az aradi mezőgazdasági kamara megszüntetését Arad gazdasági körei azért sérelmezik, mert állításuk szeoint, az ország összes kamarái között ez volt a legtevékenyebb.

Ha a nagyvágók szórakoznak

Titokzatos gyilkosság Temesváron

Rotariu Pál mészárosmester borozás közben, minden előzetes vita nélkül, három golyót eresztett asztaltársai közé

Temesvár, január 31

Kedre virradó éjszaka titokzatos gyilkosság történt Temesváron, a Józsefvárosban levő Fehér-féle vendéglőben. A gyilkosság áldozata Cionka Tamás hentesmester, akit mulatozás közben Rotariu Pál ugyancsak ismert temesvári nagyvágó három revolverlövessel leterített.

Cionka Tamás, Rotariu Pál és Martin János nagyvágók társaságában ment a kocsmába, ahol békésen iddogálni keztek. Éjfél felé, anélkül, hogy a mulatozók között a legcsekélyebb szóváltás történt volna, Rotariu Pál előkapta revolverét és azt háromszor egymásután Cionka Tamásra sötötte. A három löv-

közül kettő halálosan érte Cionkát, aki élettelenül összeesett. A harmadik golyó Martin Jánost sebesítette meg.

A lövöldöző mészárosmestert azonnal letartóztatták és a rendőrségre kísérték. Kihallgatása során zavaros feleleteket adott és így mindeztideig nem sikerült megállapítani a véres gyilkosság indítókát. A hatóságoknak az a meggyőződése, hogy a merénylet és az áldozat között évek óta éles üzleti versengés dől és ez a harc adta kezébe a mészárosmesternek a revolvert.

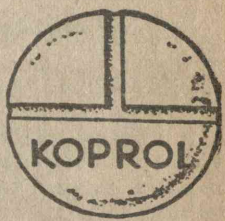
A vizsgálat a furcsa gyilkosság ügyében, amely Temesvár kisiparos köreiben érthető feltűnést keltett, teljes erővel folyik.

A JÓ HASHAJTÓNAK A KÖVETKEZŐ TULAJDONSÁGAI VANNAK:

- 1 radikális és mégis enyhe hatása,
- 2 a szervezetre nem hat károsan,
- 3 hosszas használatnál is állandó hatás.

A KOPROL különösen kitűnik fenti három tulajdonsága által. Az emésztési zavarok első jeleinél használja tehát a sok ezerszeresen bevált KOPROL hashajtó csokoládét, amely vértisztítóként is hat. A gyors és biztos hatás kellemesen fogja meglepni.

Utánzatokat — saját érdekében — utasítson határozottan vissza.

KOPROL

Minden darabon rajta van a Koprol név.

Hazaérkezett Mihály nagyvajda

Bukarest, január 31.

A hétfőről kedde virradó éjjel háromnegyed 12 órakor a Szimplon-expresszel Florencból visszaérkezett a fővárosba Mihály nagyvajda, Condescu és Georgescu ezredesek, királyi szárnysegédek társaságában.

A trónörökös, aki tudvalevőleg édesanyja meglátogatására járt Olaszországban, a pályaudvaron Ilasievici tábornok udvari marsall és a hatóságok képviselői fogadták.

A romlott vér megtamadja a bőrt

A néphit nem csalódik, midőn a vér romlottságának tulajdonítja az összes visszatartó bőrbetegségeket.

Alapjában véve a vér romlottságának tulajdonítható a gennyes tályog, a fejből, a gennyes göröcsér, a köszvény, a reuma, az idegfájdalom, az ajulás, a zsába, a szcliták, a köképződés, a vésegyuladás, az érelmeszesedés, a női bajok, az átmenneti korszak, a fájdalmas havibaj, a hibás képződés, fehérfolyás, méhgyulladás, beldaganat fibróm stb.

Hogy megszabaduljunk a sok gyötrő bajtól, meg kell, hogy szabaduljunk azoktól az elemektől, melyek véreket megmérgezik.

A RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) megújítja véreket, megtisztítja, megfiatalítja, meghozza szervezetek számára az éltető elemeket. Közvetlen és bámulatos hatása, melyet a vére gyakorol, magyarázza meg csodátevő eredményeit. Betegnek, kiket orvosok már elítéltek, menekültek a halál karmaiból, a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET) alkalmazása által.

Minden ügyvezető ismeretű könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Laboratórius L. RICHELET din Sedan, 6. Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Strada Pitar Moș.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Itt az eredmény:

Románia a jövőben 250 millió cschkorona értékű terményt szállíthat Csehországba

Hetvenmillióval nagyobb a kontingens, de a többlet egyrészéből régi adósságokat kell fizetni

Az árucseré aránya a kisántant államai között 1:1

Bukarest, január 31.

A napokban lezajlott prágai kisántant gazdasági konferencia részletei és megállapodásai csak most kerülnek nyilvánosságra. Ebből a hivatalos jelentésből, amelyet a cseh külügyminiszter kiadott, nem csak az derül ki, hogy a kisántant államai gazdaságilag megegyeztek, hanem meg tudjuk azt is, hogy ez a megegyezés a gyakorlatban mit jelent.

A konferencia megállapodásai alapján kötött államközi gazdasági szerződés kimondja, hogy a Csehország árucseré forgalmát Jugoszláviával és Romániával 1:1 arányban bonyolítja le. Ez a kulcs azt je-

lenti, hogy Csehország olyan és annyi árut szállít a jövőben Jugoszláviának és Romániának, mint amilyen és mennyi árut tőlük átvész.

Az 1934. évre már meg is állapították a kölcsönös árucseré forgalom értékét, ami Jugoszláviával szemben 275 millió csehkoronát tesz ki. Ehhez jön még 70 millió csehkorona a dohányra, amit azonban főként a befagyott követelésekre számolnak el. A megállapított összeg 1933-mal szemben mintegy 75 millió csehkoronás árucseré forgalmi emelkedést jelent.

A romániai bevétel értékét 250 millió csehkoronában állapították meg.

A forgalom növekedése itt mintegy 70 millió csehkoronára rug. Ennek a többletnek egy részét szintén a régi követelések kiegyenlítésére tartották fenn.

Jugoszlávia és Románia számára meghatározott kontingenseket állapítottak meg búzára, tengerire, lisztre, sertésre, zsírra, tojásra és egyéb árukra, amelyek Csehszlovákiában nem esnek a szindikátusok tevékenységi körébe. Ezzel szemben Csehszlovákia a két szövetséges állam részéről újabb kiviteli lehetőségeket nyert fontos ipari cikkekre, különösen gyapot és gypjuárakra, vásra, fémárakra és üvegre.

A pékek vasárnap déltől hétfő délutánig akarják a munkaszünetet

Temesvár, január 31.

A temesvári ipari szindikátus pékszakosztálya hosszas és beható tárgyalásokat folytatott a munkakamara vezetésével. A tárgyalások során meg akarták állapodni abban, hogy a temesvári pékeknek vasárnap munkaszünetet hogyan szabályozzák.

A tárgyalások rendjén ez a megállapodás létre is jött és eszerint a pékek ezen-
tul vasárnap déli 12 órától kezdve hétfőn délután 5 óráig nem dolgoznak és így tartanak meg a maguk vasárnapját.

A hozott egyértelmű és egyhangú határozatot most a munkaügyi minisztériumhoz terjesztették fel, amelynek ez a megállapodást jóvá kellene hagyni, hogy azt kötelező erővel életbe lehessen léptetni. Valószínű, hogy a munkaügyi minisztérium a temesvári megállapodást jóváhagyja és ebben az esetben az ország többi városában a munkaadók, munkások és munkakamarák is hasonló értelmű megállapodást kötnének.

Ahol a patenta fixa összegeket 600 százalékkal emelik

Csikszereda, január 31.

Amikor a patenta fixa életbe lépett, a csikszeredai fakereskedők elég tekintélyes részét ezen törvény alapján adózták meg. A múlt őszön aztán a pénzügyi közegek úgy vélték, hogy a csiki fásoknak időközben „emelkedett” a jövedelme. Megfelelő „környezet tanulmányozás” után egy egész sereg kereskedő ellen jegyzőkönyvet vettek fel a új adómegállapítást kértek.

Ezeket az ügyeket a napokban tárgyalta le a Csikszeredára kiküldött bizottság. Ennek során aztán döbbenetes mértékben emelték az adókat. Nem ritka az az eset, mikor a patenta fixa alapján megállapított adóösszegeket 600%-kal emelték. Az érdekelt fakereskedők hiába bizonyították, hogy a régi megállapítás alapján kivett adókat sem bírják már fizetni, mert hiányzik a jövedelem, nem használt semmit. Így aztán, más mód híján, mindannyian felebbezással éltek a marosvásárhelyi táblához.

A LAKBÉRLETI SZERZŐDÉSEK ILLETÉKEZÉSE UJABB HALADÉKOT KAPOTT

(Bukarest.) Az idejében be nem mutatott lakbér szerződés utáni bérleti illeték befizetési határidejét február 10-ig meghosszabbította a minisztérium. Aki tehát a fenti dátum elteltéig megfizeti illetékét, az mentesül a törvény által előírt büntetéstől.

A szesz elosztását is a Discom veszi át(?)

A kérdést a parlamentnek kell megvitatni

Bukarest, január 31.

Bukaresti meg nem erősített hírek szerint a szeszmonopólium a pénzügyminiszter elé javaslatot terjesztett, amelyek szerint az alkohol és általában a szesz eladása és elosztása körül változtatásokat kellene életbe léptetni. Ezzel a változtatási tervvel kapcsolatban a szeszgyárak is előterjesztették a maguk memorandumait.

Ezekkel a még nem világos hírekkel kapcsolatban Bukarestben úgy tudják, hogy a szeszmonopólium a szesz eladásának adminisztrációját a dohány-elosztás kereskedelmi szervének, a Discomnak szeretné átadni.

Újabb jelentéseink szerint erről a kérdéssel a pénzügyminisztérium csak a parlament megnyitása után és csak a parlament előtt akar tárgyalni.

Mihelyt enyhül az idő, nyomban megkezdik a szurduki vasutvonal építését

Petrozsény, január 31.

A liberális kormány — mint ismeretes — elhatározta, hogy Erdélyt a Zsilvölgyén keresztül közvetlen vasutvonalal köti össze az Ókirálysággal. A tervek szerint a vasutvonal erdélyi határállomása Livazeni, a regáti pedig Bombesti község lesz.

A nagyszabású vasutépítés ügye annyira előrehaladt, hogy tíz nappal ezelőtt már meg is kezdtek a mérési munkálatokat. Hosszas tárgyalások után a vasutépítés költségeinek fedezéséhez szükséges tőkét is sikerült biztosítani. A CFR ugyan-

is 1934 évi költségvetésébe 400 millió lejt vett be a szurduki szoroson át vezető vasutvonal építkezéseire. Ezt a négyszázmilliót úgy hozták össze, hogy 160 milliót a zsilvölgyi szénbányatársaságok fizetnek azoknak a vasuti fuvardíjaknak a fejében, amelyekkel a vasutnak tartoznak. A fennmaradó 240 millió lejt a vasut maga fizeti.

Az akció vezetői elhatározták, hogy amint az időjárás enyhül, azonnal neki-
látnak a vasutépítésnek, amelynek közel 2000 munkást fognak foglalkoztatni.

Aradon háromhavonként egészségügyi vizsgálat alá akarják vetni a munkásokat Mit mond az egészség- ügyi törvény 349. szakasza

Arad, január 31.

Néhány héttel ezelőtt két nagyobb aradi iparvállalatnál és az aradi CFR műhelyekben munkás-megbetegedések fordultak elő. E betegségeket természetesen a tisztí főorvosi hivatalnak is bejelentették. Az aradi tisztí főorvos e munkásbetegségek megakadályozására az egészségügyi törvény 349. paragrafusára való hivatkozással elrendelte, hogy ezután háromhavonként a munkásokat kötelező orvosi vizsgálatnak kell alávetni.

A háromhavonkénti és kötelező munkás egészségügyi vizsgálat terve és keresztülvitele nem először merül fel. Az egészségügyi minisztérium a törvény 349. paragrafusában nem azért ad a vizsgálat elrendelésére jogot, hogy azzal az orvosi hatóságok ne éljenek. Nem akarta a törvény azonban kötelezően ezt a vizsgálati rendszert kimondani, mert nem akarta az egészségügyi szolgálat nagy költségeit a

termelő ipar rétegeire hárítani. Ez a paragrafus voltaképpen csak mumus. Azzal ijesztgeti a termelőket, hogy amennyiben nem adnak megfelelő helyiségeket és munkafeltételeket a munkásnak, úgy van az egészségügyi hatóságoknak más módja is, hogy az egészségesebb élet- és munkafeltételeket kiverkedje.

Az aradi esetben ugyálszik, az eddigi fenyegetésből praktikum lesz. Arról is szó van, hogy a súlyos betegségekre való tekintettel a tisztí főorvosi hivatal azt kívánja, hogy ezentúl a munkás alkalmaztatása pillanatában orvosi vizsgálatnak vesse alá magát, hogy a hivatal már a munkábaállás pillanatában ismerje a munkást, annak szervezetét és fizikai kondícióját. A munkaadóknak ebben az esetben munkást addig, amíg az orvosi vizsgálatnak nem vetette magát alá, nem alkalmazhat és azt a munkaadót, aki orvosi vizsgálat nélkül alkalmaz munkást, súlyosan megbüntetik.

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás lázda-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-től

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban.

Külön adót vetett ki Brassó a kisvasut jegyeire

Brassó város tanácsa, a helyi pénzügyek átszervezéséről szóló törvény intézkedéseinek megfelelően elhatározta, hogy a kisvasutra városi forgalmi adót vet ki. A törvény felhatalmazza a várost, hogy minden eladott jegy után egy lej adót szedjen. A városi tanács azonban, akárcsak a többi városi taxák kivételénél, eltekintett attól, hogy a törvény által engedélyezett adóösszeg maximumát vesse ki.

A város állandó választmánya ugyanis a pénzügyi bizottság jelentése alapján kimondta, hogy minden kisvasut-jegy után 50 bani adót szed. Tekintve, hogy a kisvasut személyforgalma nem igen változik és a város kimélni akarja magát a tényleges ellenőrzéstől, az állandó választmány kimondta, hogy a személyforgalom után havi 20.000 lejese pauszál-összeget vet ki adóként a kisvasutra.

A közigazdaság hírei

A MÉZESKALÁCSOSOK IS?

(Kolozsvár.) A mézeskalácsos nem pék-mester és nem is cukrász. Ez a szakma a két iparág között foglal helyet. Egyes városokban most a pénzügyi hatóságok azt követelik a pogácsásoktól és mézeskalácsosoktól, hogy készítményeik után forgalmi adót fizessenek. A törvény ilyen kötelezettséget csak a pékekre, a cukrászokra irt elő és így miniszteri döntés lenne szükség, hogy megállapítsák, vajjon a mézeskalácsosoknak is forgalmi adót kell fizetniük.

**CIPÉSZIPARI SZÖVETKEZET
NAGYKÁROLYBAN**

(Nagykároly.) A közeli napokban a nagykarolyi cipészek kollektív alapon közös műhelyben, cipészipari szövetséget létesítenek. A terv szerint 500 lej név-
értékű üzletrésztörzstörzset bocsátanak ki. A szövetséget a saját részére bővíztetést is szándékozik nyitni.

**AZ AUTÓK GARÁZS-SZÁMAT IS
A RENDŐRSÉG ADJA**

(Bukarest.) A pénzügyminisztérium a napokban rendeletet adott ki, mely szerint a garázs-számat nem a pénzügyigazgatóság, hanem a rendőrség adja ki. Tudvalevő, hogy az autókban általában egy számuk van, amely fix és nem változtatható, melyet mindig a rendőrség adott ki. Ezzel szemben a pénzügyigazgatóság adta az ugynevezett garázs-számokat, amelyeket a garázsban levő olyan autókra szereltek fel, amelyeknek nem volt számuk. Ezeket a piros számokat a pénzügyminisztérium rendelete alapján többé nem a pénzügyigazgatóság, hanem a rendőrség forgalmi osztálya bocsátja ki.

**A BUDAPESTI TENYESZÁLLAT
VÁSÁR**

(Budapest.) A magyar fővárosban március 22 és 26-ika között rendezendő nagy szabású mezőgazdasági kiállításon a tenyészállatcsoportra eddig 150 lovat, 650 szarvasmarhát, 300 juhót és 1700 sertést jelentettek be, a hizottállat csoportban pedig 132 szarvasmarhát és 382 sertést. A benevezések száma voltaképp sokkal nagyobb volt, de rengeteget vissza kellett utasítani, mert nem volt már hely. Az előjelekből ítélve a magyar állatvásár hatalmas sikerű és nagyméretű lesz és méltán vetekedik majd az angol és német királyi mezőgazdasági kiállításokkal.

VILÁGPOLITIKA

A megváltozott
Olaszország

Alig fél éve, hogy a hatalmak démarsoztak Berlinben Ausztria miatt. Olaszország, Anglia és Franciaország. Olaszország augusztus első napjaiban küldte el berlini nagykövét a Wilhelmplatzra, utána két nappal vizitelt le az angol és a legvégén a francia nagykövet. A démarst azért történt, mert Hitlerék általánosan nyugtalanították a kicsiny Ausztriát, rádióval, repülőgépekkel, a határok nyugtalanításával és bent az országban az osztrák náci földalatti hadjáratával. Ez a démarst annakidején nem sikerült százszázalékosan. A lépést ott hibázták el, hogy nem volt egyöntetű, az olaszok két-két külön politikát üztek. Noha ők is fáztak tőle, hogy a kámpókereszt bevonuljon Ausztriába, a Hitler-diplomáciát idejében figyelmeztették az ellenük készülő akcióra. Neurath, a Harmadik Birodalom hivatalos külügyminisztere az olaszoktól kapott információk alapján idejében kiparizotta a vágást. Az angoloknak és a franciáknak mindent megígért, de alighogy kitették a lábukat a külügyi palotából, dörgelemes kommunikációt tettek közzé a sajtóban, hogy Németország elutasította a hatalmak illetéktelen beavatkozását. Majdnem második démarst tett a dologból, ebből Hitlerék csak úgy másztak ki, hogy Londonban és Párisban bizalmas közléseket tettek: ők az egészet nem úgy gondolták. A dörgelemes válasza befelé volt szükségük, a német nép felé, a jó istenadta népnek nem volt szabad megtudnia, hogy ők meghátráltak az idegen nyomás elől, négy szemközti azonban megígérték mindent. Beszűnteték a propagandát a levegőben, az éterben, a földszinten és a földalatti, abba hagyják az osztrák uralom ostromát és aláaknázását s ha őket is békén hagyják, ők jófiuk lesznek ezentúl és mindörökké.

Ausztria ostroma valamelyest enyhült, de megszünni egyetlen pillanatra se szűnt meg. A rádiópropaganda vidáman folyt tovább, az ekrazit és a nyomtatott robbantószer vagonszám ment át a német-osztrák határon, revolverrel, petárdával, sejtrendszerekkel és lázító rőpiratokkal folyt a lelkek mérgezése, a bomlasztó munka, állam és kormány lejárata s a horogkeresztes veszély felé óta semmivel se lett kisebb. Most úgy látszik újra erősebben kiújult a baj. Dollfuss szükségnek látja, hogy a hatalmak segítségét kérje, a ránehezedő folytonos nyomás már-már elbírhatatlan számára. Hogy Berlinben a nyomás objektíve nagyobb-e, mint eddig volt, vagy pedig Dollfuss szubjektív érzékenysége erősödött, ez pillanatnyilag nem is fontos. A tény az, hogy a három nagyhatalom megint elérkezettnek látja az időt, hogy Berlint megintse és elhárítsa Ausztria felől a szerencsétlenséget, amely csak átmenetileg lenne osztrák szerencsétlenség, végső fokon európai katasztrófává válnék.

Az első gikszer most is megtörtént. Anglia nem hajlandó az ügyet a Népszövetség elé vinni. Lehet, hogy Anglia a Népszövetség tekintélyét akarja megővni egy esetleges kudarcától, lehet, hogy nem tartja elég hatásosnak ennek a nemzetközi szervnek a beavatkozását és döntését. Az is meglehet, hogy a Foreign Office, az angol külügyi hivatal minden energiáját a leszerelés problémájának kívánja szentelni. A tény az, hogy Ausztria ép az olasz külügyminiszter látogatása után démarsozott Berlinben és kérte London, Páris és Róma támogatását. Göbbels német propagandaminiszter már csodálkozik, megokolatlannak tartja a három hatalom démarst, amikor Németország mindeneképp azon van, hogy fenntartsa továbbra is a jószomszédi viszonyt az osztrák testvéralammal. De nem lehetetlen, hogy a közeli napokban Göbbelsék csodálkozása ellenére is lecsap a harmas démarst Berlinben és az sem lehetetlen, hogy ezúttal nem London, hanem Róma lesz a kérlelhetetlen démarsozó. Olaszország közben átlátta a horogkeresztes hódítókedvet teljes zordságát, egy német terjeszkedés az angol határokat egyelőre nem érintené, de annál fenyegetőbbben érintené ez az olasz északi határokat. Olaszország nem azért verekedett évszázadokon át a Habsburgokkal, hogy most végre, hogy nagy lett, egységes és független, a nagy német birodalmat kapja közvetlenül a hátába.

Dollfuss beszél - a náci-bomba robban

A kancellár, aki maga is „Führer” lett, bejelentette, hogy a Népszövetséghez fordul védelemért Németországgal szemben

Bécs, január 31.

Annak ellenére, hogy Ausztriában valószínűleg ostromállapotot léptettek életbe, annak ellenére, hogy felállították és megtöltötték a koncentrációs tábornak nevezett internálételeket, a náci terror mégis olyan nagy és veszedelemes, hogy minden megmozdulás annak a jegyében zajlik le. Ezt igazolja az a beszéd is, amelyet Dollfuss kancellár az alsó-ausztriai parasztszövetségben hétfőn elmondott.

— Eddig nem akartam nemzetközi megtorlásokat alkalmazni, — mondotta a kancellár, — hogy jogsérelmeinkről és más elszomorító jelenségekről nemzetközi fórum előtt tárgyaljunk. Az volt ugyanis a felfogásom, hogy két német állam egymásközötti ügyéről van szó, amelyet egymás között kell elintézni. Amikor azonban mintaküldeményekben rakományok érkeznek a robbanó anyagok, amikor rőpcédulákkal hallatlan izgalmat folytatnak, amikor a Hitler-rezim uralomra jutásának évfordulójára a nemzetiszocialisták döntő rohamot ígérnek, határoznom kell. Mindent megteszek az ország megvédelmezése érdekében és álláspontomat a német kormány hivatalosan is tudomására hozom. Ha ez sem hozza meg a várt eredményt, akkor kénytelen leszek a végső következtetéseket levonni.

A kis Dollfuss tehát ismét a sarkára állt s elkiáltotta magát. Beszéde nyílt bejelentése annak, hogy Ausztria már nem habozik többet és védelmet kér a Népszövetségtől.

DOLLFUSS FENYEGETÉSEIRE
BOMBAROBANÁS VOLT A VÁLASZ

Dollfuss beszéde talán még el sem hangzott jóformán, amikor az alsó-ausztriai Badhall községben bombarobbanás történt. A jelentések szerint a bombarobbanás súlyos károkat okozott.

A csendőrség azonnal megindította a nyomozást, amelynek során felfedeztek egy rakétahelyiséget, ahol a nemzetiszocialisták titokban egész bombaraktárt rendeztek be. Ezen a nyomon elindulva, a csendőrség több baloldali náci vett őrizetbe.

DOLLFUSS IS „FÜHRER” LETT

A Kunschak dr. vezetése alatt álló keresztényszocialista „Freiheitsbund” vezetője hétfőn értekezletet tartott s azon azt a határozatot hozta, hogy Dollfuss kancellárt tekint legfőbb vezérének.

E határozat értelmében tehát Dollfuss — ha kicsiben is — „Führer” lett!

Példátlan csecsemő-gyilkosság Diószéken

Mérget töltött kéthónapos
törvénytelen gyermeke szájába,
hogy megszabaduljon a gyermektartási per következményeitől

Nagypárad, január 31.

A vasárnapi diószegi gyermekgyilkosság ügyében a vizsgálat a következőket állapította meg:

Molnár Sándor 32 éves diószegi ember behatolt volt vadházastársa, Oláh Katalin 26 éves nő házába és mérget öntött a bölcsőben heverő 2 hónapos csecsemő szájába. A vezetőügyész a törvényszéki orvos kíséretében azonnal kiszállt a helyszínre, hogy a boncolást megejtse és a vizsgálatot megkezdje.

A gyilkosság vasárnap este történt. Molnár két barátjával, Halász Sándor és Nagy Gábor falubeli legényekkel együtt megbeszélte, hogy a gyermeket feltétlenül el kell tenni láb alól, mert január 30-ra gyermektartási per volt kitűzve Molnár ellen a diószegi járásbírószék és ezt meg kellett előzni. Egy üvegben zsirosszódát és porcukrot keverték össze, majd megindultak Oláh Katalin háza felé. Kilenc óra tájt Molnár bekopogott és kicsalta a nőt a házból azzal, hogy Labúr Imre nevű szomszédjuk várja. Oláh Katalin el is

ment, magára hagyva a csecsemőt, de volt olyan elővigyázatos, hogy az ajtó kilincsét levette és magával vitte.

Molnártak azonban ez a kis akadály már nem állította meg. Gyilkos tervük kivitelében. Hamarosan hasonló kilincset szereztek, behatoltak a szobába és Molnár az aló gyermek szájába öntötte a mérget. Azután bezárta a lakást és ő is elment Labúrékhoz, hogy gyanút ne keltessen. A lelkiismeret azonban nem hagyta nyugodni és minden ottlevőnek feltűnt, hogy milyen idegesen viselkedik s egy percig sem tud nyugton ülni. Oláh Katalin valami rosszat gyanított a legény izgatottságából s egyszerre csak felugrott helyéről és hazarohant. A szobában azonban már csak a halott csecsemőt találta.

A nő sikoltva rohant a csendőrségre, feljelentést tett és a csendőrök az elbeszélés alapján azonnal lefogták Molnárt. A helyszínre érkező ügyész előtt Molnár egy percig sem tagadott, hanem bűnbánóan bevallott mindent. Az ügyész letartóztatja és elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot.

250 ezer katonát azonnal legyverbe állíthat Németország?

Meglepetéseket hozott az új
angol leszerelési terv

Anglia engedményeket tesz Németországnak és egyezkedik Olaszországgal a Népszövetség átszervezésére vonatkozólag

London, január 31

Az angol kormány tegnap elküldte legújabb leszerelési javaslatát a nagyhatalmakhoz. A javaslat szövegét még nem hozták nyilvánosságra, de a lapok beavatott forrásból származó értesülésekre hivatkozva, máris fontos részleteket közölnek az új angol tervből.

A londoni sajtó például úgy tudja, hogy az angol tervezet eleget tesz a franciák általánosan hangzottatott biztonsági igényének a Kellogg-paktum szellemében de eleget tesz Németország egyenjogúsági követeléseinek is, vagy legalább is jelentős mértékben.

A tervezet három főrészre oszlik. Az első rész előírja bizonyos támadófejek eltiltását az összes államok részére. A második rész a német fegyverkezési követeléseket rendezi. Probaidót — a mint ezt a franciák akarták — nem ír elő a tervezet Németországnak, hanem azonnal megengedi neki, hogy felszerelje magát ugyanazokkal a védőfegyverekkel, a

melyeket más államok is használnak. A harmadik rész végül az általános biztonságról intézkedik a Kellogg-paktum alapján. Hogy ez az intézkedés milyen formában történik, arról bővebbet nem tudnak meg az angol lapok.

A fegyverkezés, illetve leszerelés ügyében Sir Simon külügyminiszter az alsóházban is ismertette álláspontját a tegnapi ülésen. A külügyminiszter kijelentette, hogy a nemzetközi problémák közül a Népszövetség módosítását csak másodrendű kérdésnek tartja, a legfontosabb és legégetőbb kérdés a leszerelés. Majd a következő kijelentést tette:

— Mussolinivel voltaképp már megegyezésre jutottam a Népszövetség kérdésében. A Duce módosító javaslatával csakis a Népszövetség megerősítését célozza.

Tekintve, hogy a köztudomás szerint a Népszövetség átszervezésére irányuló olasz tervek egészen eltérnek a mai európai erőviszonyokat, megtörténne Franciaország mai genfi egyeduralma, az angol

külgügyek vezetőjének nyilatkozata hatalmas feltűnést keltett. Azt azonban nem magyarázta meg pontosan az angol külügyminiszter, hogy Anglia lekötötte magát az ismert olasz elgondolások mellett, avagy Mussolini változtatta meg álláspontját.

Ezen az ülésen Puncman kereskedelmi miniszter közölte azt is, hogy az angol kormány felkérte Franciaországot az Angliára nézve hátrányos árubehozatali intézkedéseit megváltoztatására. Ha ez 6 hónapon belül nem történik meg, úgy Anglia megtorló intézkedéseket tesz.

Később felszólalt MacDonald miniszterelnök is, aki szerint Anglia egyenjogúságot követel önmagának is a légi fegyverkezésben. Más államok ugyanis az utóbbi időben hatalmas mértékben növelték légi haderejüket. Anglia kész örömmel köti egyezményt a légi fegyverkezés maximálására, de ha ez a megállapodás nem valósul meg, úgy Anglia sem maradhat el a fegyverkezési versenyben.

KÉTSZÁZÖTVENEZER KATONAT
NÉMETORSZÁGNAK

Párisban úgy tudják, hogy az angol leszerelési tervet már megérkezett a francia kormányhoz. A Petit Parisien szerint a javaslat 250 ezer főnyi állandó hadsereget engedélyezne a német birodalomnak, a mai 100 ezres véderő helyett. Különben az új angol terv is az ismert, 1933-as MacDonald-féle tervet keretein belül mozog.

Megszigorítják
az érettségit

Uj kisebbségi minisztert
neveznek ki?

Bukarest, január 31.

Amint emlékeztet, még néhai Duca miniszterelnök a most ipar- és kereskedelemügyi miniszterre kinevezett Sassu-nak tartotta fenn a szenátus elnöki székét. Az Adeverul értesítése szerint Sassu helyett Tatarescu miniszterelnök most Nistor dr. kisebbségi miniszternek ajánlotta fel a szenátusi elnökséget, amit Nistor el is fogadott. Ezek után valószínű, hogy Nistor megválasztása után új kisebbségi minisztert neveznek ki.

Anghelescu dr. közoktatásiügyi miniszter nyilatkozott a főiskolai hallgatók mértéken felüli számának okairól. Az első oknak a miniszter azt tartja, hogy a középiskolák az utóbbi időben nem rostálták meg kellően tanulóikat, s hogy az érettségi vizsga igen könnyűvé vált. Anghelescu dr. bejelentette, hogy az új középiskolai törvénnyel komoly evvégi vizsgákat és szigorú érettségit fog bevezetni. Másik oknak a miniszter sok szakiskola megszüntetését jelölte meg és bejelentette, hogy ezeket ismét szaporítja. Végül közölte, hogy a fiúiskolákból, különösen a magasabb fokukból, lehetőleg kiküszöbölje a női tanulókat, mert nevelésügyi szempontból nem valóik oda.

Legújabb

AZ ÚJ DALADIER-KORMANY

a nehézségek ellenére is megalakult. A hivatalos kormánylista a következő:

Miniszterelnökség és külügy: Daladier kereskedelemügy: Mistle, pénzügy: Piétry, igazságügy: Pénancier, gyarmatügy: De Jovenel, belügy: Frot, hadügy: Fabry, földmívelésügy: Quiuille, légügy: Cot, közoktatásügy: Berthaud, haditengerészet: Chapdelaine, kereskedelmi tengerészet: La Chambre, nyugdíjügy: Ducos, posta- és vámügy: Bernier, munkaügy: Valadier, közegészségügy: Lisbonne, közmunkaügy: Paganon.

Az új kormány 11 tagja radikális, Frot és La Chambre független baloldali, Piétry a Flandin-féle jobboldali csoport-hoz tartozik, Valadier a Tardieu-csoport-hoz, De Jovenel független, Chapdelaine pedig baloldali demokrata.

A NÉMET BIRODALMI GYÜLÉS

kedden délután Hitler kancellári kinevezésének első évfordulóján, összeült. Göring bevezető-beszédet tartott, majd fölolvasta a német tartományok önállóságát megszüntető törvényjavaslat szövegét. Eszerint a tartományok parlamenti képviselői megszűnnek s felségjogaik a birodalomra szállnak át. A tartományi kormányok a birodalmi kormány alárendeltjei s a helytartók a birodalmi külügyminiszter rendelkezése alá tartoznak. A birodalmi kormánynak jogában áll új tartományi alkotmányokat életbeléptetni.

Ezután Hitler mondott nagy beszédet.

